VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI NÉPTANÁCS LAPJA

XXVIII. évfolyam
8555. szám
8 oldal 30 bani
Vasárnap
1972.
szeptember 24.

A Köztársaság kikiáltásának 25. évfordulója tiszteletére

LENDÜLETES VERSENY

Tulszárnyalták ez évi vállalásukat

Az óragyárból jelentette Grubei Alexandru főmérnök, hogy hat nappal határidő előtt teljesült a kilenchavi terv. Azt is elmondta, hogy az össztermelési tervet e hó végéig 580 000 lejjel, az árutermelést pedig 630 000 lejjel szárnyalják túl. Az óragyártók év elején vállalták, hogy mintegy 8 500 óraszerkezetet gyártanak terven felül. E hó végéig a terven felüli termékek száma meghaladja már a 10 000-et. E közösség tehát három hónappal évzárás előtt teljesítette felajánlásait. A szocialista versenyben élenjár az előszerelde, melynek közösségét Nagy Tibor irányítja és a gépmegmunkáló részleg, ahol Iordache Smarandache a művezető.

Tizennyolc és fél millió lej — terven felül

Az Arad megyei helyiipari vállalatok igazgatóságának tervosztálya jelentette, hogy a hatáskörükbe tartozó vállalatok munkaközösségei hét nappal határidő előtt teljesítették a kilenchavi tervet. E hó végéig a helyiipari vállalatok árutermelési tervüket mintegy 18,5 millió lejjel tetézik. Terven felül gyártottak 2,5 millió lej értékű bútort, 350 köbméter vasbeton-elemet, 8 tonna édességet és más közszükségleti termékeket.

ANKÉT

Minden rendelkezésre álló emberi és gépi erőt az őszi munkálatok elvégzésére kell összpontosítani

Dolgos hetet hagytak maguk mögött megyénk földművelői. S most, amikor naptár szerint is beköszöntött az ősz, arról számolhatunk be, hogy a legtöbb szövetkezeti gazdaságban a szorgalmas munka és az ésszerű szervezés eredményeként, a végéhez közeledik több fontos ipari növény betakarítása. Így például a napraforgónak 77 százalékát gyűjtötték össze és raktározták el termelőszövetkezeteink. A jó gazdák, mint például a mikelakaiak, a féregyháziak, a şiriaiak, a neudorfiak, a vingaiak és mások már végeztek ennek a kultúrának a betakarításával.

— Idén termesztettünk először napraforgót — magyarázta Radu Ioan, a vingai tsz elnöke. — A terméshozamok minden várakozásunkat felülmúlták. A hektáronkénti átlag meghaladta a 2200 kilót. Szép termésnek számít ez, különösen, ha figyelembe vesszük, hogy a tervünk csak 1700 kiló volt.

Hasonlóan jó eredményeket értek el a şiriai Podgoria szövetkezeti gazdaságban is. Peia Maxim főmérnök arról tájékoztatott bennünket, hogy a tervezett hektár-

CSIGYÁR ISTVÁN

(Folytatása a VII. oldalon)

Ion Gheorghe Maurer elvtárs 70 éves

Az RKP KB, az Államtanács és a Minisztertanács ebédet adott

A Román Kommunista Párt Központi Bizottsága, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsa és Minisztertanácsa szombat délben elvtársi ebédet adott az Államtanács Palotájában Ion Gheorghe Maurer elvtárs 70 születésnapja alkalmából.

Részt vett Nicolae Ceauşescu elvtárs, Elena Ceauşescu elvtársnő, Elena Maurer elvtársnő, Emil Bodnaraş, Manea Mănescu Gheorghe Pană, Gheorghe Rădulescu, Virgil Trofin, Ilie Verdeţ elvtársak az RKP KB Végrehajtó Bizottságának tagjai és póttagjai, a KB több titkára, feleségükkel, illegalitásbeli párttagok, valamint a kormány számos tagja.

Pohárköszöntőt mondott Nicolae Ceauşescu elvtárs, válaszolt Ion Gheorghe Maurer elvtárs.

Nicolae Ceauşescu elvtárs beszéde

Kedves Maurer elvtárs!

A Központi Bizottság, az Államtanács és a Minisztertanács nevében melegen köszöntelek 70. születésnapod alkalmából, hogy megkaptad Románia Szocialista Köztársaság legmagasabb kitüntetését, a Románia Szocialista Köztársaság Hőse címet. E magas kitüntetés tanúsítja, hogy pártunk és népünk rendkívüli mértékben nagyra becsüli munkásságodat a forradalmi mozgalom szolgálatában, a pártnak a kizsákmányoló osztályok felszámolásáért vívott harca szolgálatában, a felszabadulás utáni évek folyamán pedig a szocialista építés, jelenleg a sokoldalúan fejlett szocialista társadalom építése szolgálatában.

Illegalitásbeli tevékenységedben — sok más pártaktivistával, más értelmiségiekkel együtt — aktívan részt vettél a forradalmi harc egyes jelentős mozzanataiban. Különösen rámutatnék részvételedre a hazánk felszabadításával, az 1944. Augusztus 23-i történelmi jelentőségű aktus megvalósításával kapcsolatos eseményekben.

(Folytatása a VII. oldalon)

Ion Gheorghe Maurer elvtárs beszéde

Ceauşescu elvtárs!

Elvtársak!

Hetvenedik születésnapomon a jóindulat meggyőző bizonyítékait kaptam a párt részéről, részedről, az összes elvtársak részéről.

Jól mondtad, hogy a 70. esztendő alkalom a mérleg megvonására. Ha visszatekintek az elmúlt esztendőkre, elmondhatom, hogy néha többnek tűnnek egy emberéletnél. Ennek az életnek az érdeme szerintem az, hogy a különböző vajúdásokban tudott választani, azt az utat választotta, amelyet ti, elvtársak, valamennyien egy eszmény, a mi eszményünk, mindannyiunk eszménye szolgálatában — igazságosabb, nemesebb, jobb világ megteremtése szolgálatában választottatok. Életem során a nehézségek leküzdéséhez a bennünket, valamennyiünket összefűző szolidarítás, testvériség hatalmas érzése adott erőt. Úgy hiszem, valamennyien szolidarításunkból meritettünk erőt nehézségeink leküzdéséhez.

(Folytatása a VII. oldalon)

Ion Gheorghe Maurer elvtárs kitüntetése

A párt- és államvezetőség megkülönböztetett tisztelettel és nagyrabecsüléssel ünnepelte meg Ion Gheorghe Maurer elvtárs, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának és Állandó Elnökségének tagja, Románia Szocialista Köztársaság Minisztertanácsának elnöke 70. születésnapját.

Szombaton ünnepi külsőségek között az Államtanács Palotájában Románia Szocialista Köztársaság Hőse címmel tüntették ki Ion Gheorghe Maurer elvtársat.

A magas kitüntetést Nicolae Ceauşescu elvtárs, a Román Kommunista Párt főtitkára, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnöke nyújtotta át az ünnepeltnek.

Nicolae Ceauşescu elvtárs melegen megölelte Ion Gheorghe Maurer elvtársat, hosszú életet, jó egészséget és boldogságot kívánt neki.

Ion Gheorghe Maurer elvtárs meghatottan mondott köszönetet a jókívánságokért, munkásságának magas elismeréséért.

Az ünnepségen részt vett Elena Ceauşescu elvtársnő, Elena Maurer elvtársnő, a következő elvtársak: Emil Bodnaraş, Manea Mănescu, Gheorghe Pană, Gheorghe Rădulescu, Virgil Trofin, Ilie Verdeţ, Maxim Berghianu, Gheorghe Cioară, Florian Dănălache, Emil Drăgănescu, Fazekas János, Petre Lupu, Leonte Răutu, Gheorghe Stoica, Ştefan Voitec, Iosif Banc, Petre Blajovici, Cornel Burtică, Miron Constantinescu, Miu Dobrescu, Ion Ioniţă, Vasile Patilineţ, Ion Păţan, Ion Stănescu, Ştefan Andrei, Ion Dincă, Mihai Marinescu, Chivu Stoica, Constantin Pîrvulescu, Alexandru Sencovici, Gheorghe Vasilichi, Constantin Stătescu, az Államtanács titkára, feleségükkel.

Az ünnepségen jelen voltak a kormány tagjai.

A párt- és államvezetők meleg, baráti légkörben szívélyesen gratuláltak Ion Gheorghe Maurer elvtársnak.

A diplomáciai képviseletek vezetőinek gratulációi

Ion Gheorghe Maurer, Románia Szocialista Köztársaság Minisztertanácsának elnöke szombat reggel a Minisztertanács Palotájában fogadta a Bucureşti-ben akkreditált diplomáciai képviseletek vezetőinek delegációját, amely jókívánságait fejezte ki 70. életévének betöltése alkalmából.

Jelen volt Corneliu Mănescu külügyminiszter és a minisztérium vezetőségének más tagjai.

A képviseletek vezetőinek nevében a diplomáciai testület dékánja, Jaromir Ocheduszko, a Lengyel NK nagykövete meleg jókívánságait fejezte ki a Minisztertanács elnökének, hosszú életet, újabb sikereket kívánt az államok közötti baráti és együttműködési kapcsolatok szüntelen fejlesztéséért, a világbékéért kifejtett fáradhatatlan munkásságában.

Ion Gheorghe Maurer, a Minisztertanács elnöke köszönetet mondott a gratulációkért és jókívánságokért.

A találkozás a szívélyes barátság légkörében folyt le.

TÖRVÉNYERŐJŰ RENDELET

a Románia Szocialista Köztársaság Hőse cím adományozásáról Ion Gheorghe Maurer elvtársnak, Románia Szocialista Köztársaság Minisztertanácsa elnökének

A forradalmi mozgalomban kifejtett hosszas és eredményes tevékenységéért, valamint a párt és az állam bel- és külpolitikája kidolgozásához és megvalósításához, valamint hazánkban a sokoldalúan fejlett szocialista társadalom megteremtése művéhez való rendkívüli hozzájárulásáért,

70. életévének betöltése alkalmából,

Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsa elrendeli:

Egyetlen szakasz. — A Románia Szocialista Köztársaság Hőse címet adományozza Ion Gheorghe Maurer elvtársnak, Románia Szocialista Köztársaság Minisztertanácsa elnökének.

NICOLAE CEAUŞESCU,
az Államtanács elnöke

Lapunk IV.-V. oldalán

Irodalom-művészet

Közművelődés

Hol van már a tavalyi hó?

Steagul roşu—UTA 3:0 (2:0)

Nemcsak az aradi szurkolók, de a brassói focibarátok is mindig sértő mellékzöngést éreztek a „dörzsölt" sportújságírók által gyakran használt „becenév"-ben, miszerint az UTA „öreg hölgy" lenne. Az aradi csapat a korábbi bajnokságokban számtalanszor bebizonyította, hogy bizony egyáltalán nem öreg, sőt, nagyon is fiatalosan játszik. Azaz pontosabban: játszott! Mert az az UTA, amelyet tegnap Brassóban láttunk, messze elmaradt a várakozástól. Az a csapat, amely tavaly ugyanitt 1:0-ra győzött a Steagul roşu ellen, méghozzá nagyon magabiztos játékkal, tegnap...

Még alig hangzott el Pădureanu Victor kezdést jelző sípszava, a nézők között máris elindult a kérdés: No de hol van a tavalyi hó? Hol van a tavalyi és a tavalyelőtti UTA? A csapat „külalakjával" most sem volt baj, de az önbizalmával annál inkább! Az első negyedórában csak egyszer jutottak el az aradi csatárok Adamache kapujának közelébe, a brassóiak viszont egyremásra célozták meg Ziller kapuját. A vezető gólt mégis csak nagy-nagy szerencsével szerezték meg Pescaruék. A 15. percben Gergely a védők között, úgy 20—25 méterről, a kapu irányába gurította a labdát, Ziller elcsúszott a nedves füvön, és a labda a kapu közepébe vánszorgott: 1:0. Ilyen nagy potyagól is ritkán látható!

A 21. percben a megzavarodott textilgyári védelem ismét kénytelen volt fejet hajtani. Zotincă Florescuhoz játszott, aki a felfutó Pescaru elé pörgette a labdát, s a fedezet védhetetlen gólt lőtt a 16-osról a felső sarokba: 2:0. Ezután a textilgyáriak megelégelték a másodhegedűs szerepét, támadni kezdtek, kiegyenlítődött a küzdelem. Sima (26. p.), Domide (30. p.) és Axente (44. p.) veszélyeztetett, de vagy Adamache védett, vagy pedig kapu fölé ment a labda.

A második félidőben is a Steagul roşu kezdett jobban, ebben a játékrészben is a hazaiak támadtak többet, s a vendégek csupán ellentámadásokkal próbálkoztak. Az iram és a színvonal megfelelő volt, mindkét kapu előtt gyakran adódott parázs jelenet. A 72. percben Axente lesről fejelt a kapuba, de a bíró — természetesen — nem adta meg a gólt. Három perc múlva Domide 18 méteres szabadrúgását védte a válogatottban a tartalékjátékos szerepét megunt, de saját klubjában annál inkább bizonyítani akaró Adamache kapus, akinek a 82. percben Leretter felsősarkos lövését is sikerült kiütnie.

A 84. percben végleg eldőlt a mérkőzés sorsa, amikor Ivăncescu beadását Pescaru három lépésről a hálóba bombázta.

A Steagul roşu győzelme — mind a mezőnyfölény, mind pedig a helyzetek alapján — feltétlenül megérdemelt, de a győzelem arányát egy kissé túlzottnak érzem. Három góllal éppen nem volt jobb a brassói gárda.

A tegnap délután rendezett találkozón, 8 000 néző előtt, a következő felállításban mérkőztek a csapatok: **Steagul roşu:** Adamache — Ivăncescu, Jenei, Olteanu Anghelini — Pescaru, Kádár — Zotincă, Gergely, Florescu, Györffy. **UTA:** Ziller — Biró, Leretter, Pozsonyi, Popovits — Domide, Petescu, Kalinin — Axente, Kun, Sima.

Szerény véleményem szerint a brassóiak szívéhez is oly közel álló UTA-nak szerdáig nagyon sokat kell még javulnia, hogy becsülettel tudjon helytállni Norrköpinghen. Ahhoz pedig, hogy a győzelmet is kiharcolja Svédországban, százszázalékos formajavulás szükséges.

APATHY GEZA

Röviden

A fővárosi 23 August stadionban tegnap sor került a Steaua és a Bucureşti Rapid labdarúgó csapatainak találkozójára az A-osztályú bajnokság negyedik fordulója keretében. A mérkőzés 1—1 arányú döntetlennel végződött.

★

A iaşi-i sportcsarnokban folytatták a női kosárlabda Balkán-bajnokság versenyeit.

Az első mérkőzésen Jugoszlávia csapata 81—57 arányban győzött Románia B-csapata ellen.

Utána Románia és Bulgária válogatottjai találkoztak. Kiegyensúlyozott mérkőzés után a bolgár csapat minimális arányú győzelmet aratott (59—57).

PÁRIZS. — A hagyományos Roger Coulon nemzetközi birkózó emlékversenyt az idén decemberben Clermont-Ferrand-ban rendezik meg. A versenyre meghívtak japán, szovjet, román, bolgár és más versenyzőket. A torna után Japán válogatottja barátságos mérkőzéseket tart Romániában és az NSZK-ban.

ISZTAMBUL. — Három román győzelem született az izmiri nemzetközi atlétikai versenyen. Rúdugrásban Nichifor lett az első 4,60 méterrel. Dumitru Tit a 800 méteres síkfutásban bizonyult a legeredményesebbnek 1 p 52 mp-cel, míg Ion Burcă 53,6 mp-cel megnyerte a 400 méteres gátfutást.

BELGRÁD. — Skopljében a férfi sakkolimpia 4. fordulójában Románia 1,5—0,5 arányban vezet Irán együttese ellen. Ungureanu döntetlenre mérkőzött Shirazival, Ghizdavu pedig legyőzte Shahsvart. A 8. csoportban a Fülöp-szigetek és az USA együttese vezet 12—12 ponttal. Románia 10,5 ponttal és két függőjátszmával a harmadik.

Villanás

Villamos és telefon

Sürgős munkám van. Reggelre készen kell lennie a kimutatásnak, hát hazaviszem a papírjaimat.

Vacsora után a család lábujjhegyen járkál körülöttem, nincs rádió, nincs TV-műsor: „a papa dolgozik". A hangulat feszült, mindenki ideges, de hallgatunk. Egyszer egy hónapban el lehet viselni a túlóra okozta légkört.

Az éjszakát az iratcsomó társaságában töltöm. Reggelig ég asztalomon a lámpa, de hajnalban a jól végzett munka örömével csomagolok és indulok telefonálni a főnökömnek, aki szintén telefonon továbbítja majd az adatokat felettes szerveinknek.

A gáji posta zárva. Sehol a közelben egy telefon. Fel kell szállnom a villamosra, ha pontos akarok lenni.

Beállok a várakozók közé, jobbra-balra topogok az egyre szaporodó tömegben, de a villamos nem jön. Már-már elindulok gyalog — a szeszgyártól talán telefonálhatnék —, amikor egyszerre két szerelvény is befut.

A tömeg hullámzani kezd, a villamosok megkerülték a templomot, aztán — a megállótól tisztes távolságban — lefékeznek. Mintha észre sem vennék, hogy a munkába igyekvők sokasága lesi idegesen az idő múlását.

Végre elindul az első. Csörömpölve ér a megállóhoz, csökkenti a sebességet, majd, mint aki gondolt egy jót, megállás nélkül továbbgurul.

Mondanom sem kell, hogy sem a szeszgyárnál, sem az Aurel Vlaicu úton nem tudtam leszállni. Az állomásról telefonáltam és szótlanul fogadtam főnököm feddő szavait. Igaza volt: elkéstem a telefonhívással.

Bezzeg, ha nyilvános telefon lenne Gájban is...

L. PAPP IVÁN

Fontos közlemény

Az Arad municípiumi néptanács közli

az 1973—1974-re érvényes fűtőanyag kartellára jogosultak al, hogy a kartellák átvételének végső határideje 1972 szeptember 30.

(992)

Apróhirdetések

ELADÓ Dacia 1100, 36 000 km-rel, telefon 1-40-13.

(495)

ELADÓ kombinált szoba, Războieni utca, B blokk, 12. lakás, 17 órától.

(496)

AZ ÉRDEKLŐDŐ KÖZÖNSÉG tudomására hozom, hogy a Hunedoara utca 66. szám alatti pékség ismét megnyílt.

(497)

VÁLLALOK mindennemű fuvarozást, költözködést és egyéb helyi fuvarozást. Schwartz, Grigore Alexandrescu utca 12., telefon 1-20-01.

(498)

ELVESZTEK bőrtokban lévő kulcsok, megtalálót kérem, értesítsen jutalom ellenében az 1-54-30 telefonon.

(500)

Néhány szó a nyugdíjak emeléséről

A júliusi Országos Pártkonferencia több nagy fontosságú kérdés mellett, foglalkozott a nyugdíjak emelésének problémájával is. A nyugdíjak emelése az állampolgárok igen széles körét érinti, s éppen ezért nagy örömmel fogadták az 1972 augusztus 22-i 315-ös számú törvényerejű rendeletet, amely jelentősen emelte azoknak az életszínvonalát, akik egy munkában eltöltött élet alkonyán nyugdíjukból élnek. A törvényerejű rendelet teljes szövegét napilapjaink közölték, de szükségesnek tartjuk, hogy néhány konkrét példa segítségével felvilágosítsuk az érdeklődőket, hogy jobban megértsék, hogyan kerül alkalmazásra az új rendelkezés.

A teljes vagy nem teljes szolgálati idővel öregségi nyugdíjat élvezők, valamint azok, akik bármilyen fokú rokkantsági nyugdíjban részesülnek, amennyiben nyugdíjuk nem haladja meg az 550 lejt, a nyugdíj eredeti megállapítása, átszámítása vagy általakítása időpontjától függetlenül, 30 százalékos nyugdíjemelésben részesülnek. Például az 1954-ben megállapított 520 lejes nyugdíjat 30 százalékkal emelve (az emelés összege 156 lej) a nyugdíjas 1972 november elsejétől 676 lejt fog kapni.

Mint ismeretes a többi társadalombiztosítási nyugdíjat 25, 15, illetve 10 százalékkal emelik attól függően, hogy mikor ment nyugdíjba a jogosult, vagy mikor számították át legutoljára a nyugdíját.

Azok, akik 1959 augusztus elsejéig bezárólag mentek nyugdíjba és a nyugdíjuk meghaladja az 551 lejt, 25 százalékos emelésben részesülnek. Például: M. O.-t 1959 augusztus elsején nyugdíjazták 989 lejes összeggel. November elsejétől 1237 lej nyugdíjat kap, ami 248 lejes emelést jelent.

Az 1959 augusztus 1 és 1963 december 31 között nyugdíjazottak 15 százalékos emelésre jogosultak. Például: Cs. P. nyugdíjas, akinek eddig 782 lej nyugdíja volt, 900 lejt kap. Az emelés összege 118 lej.

Az 1964 január 1 és 1966 december 31, valamint az 1968 október 23 és 1972 október 31 között nyugdíjazottak, 10 százalékos emelésre jogosultak. Aki tehát, például 1972 januárjában 1240 lej nyugdíjat kapott, az új törvény értelmében 1364 lejre jogosult, a különbözet 124 lejt tesz ki.

Az 1967 január elseje és 1968 október 22 között megállapított öregségi és rokkantsági nyugdíjak, ha azok meghaladják az 550 lejt, nem kerülnek felemelésre. Kivételt képeznek a törvényerejű rendelet 3. szakasza 3. bekezdésében írt esetek, vagyis azok a nyugdíjak, amelyek 551 és 714 lej közöttiek. Ezek új összege 715 lej lesz.

Az 551—650 lej közötti öregségi, illetve rokkantsági nyugdíjak, emelésük után nem lehetnek alacsonyabbak, mint 715 lej. Így például, az 1966-ban megállapított 610 lejes nyugdíjat 10 százalékkal, azaz 61 lejjel emelik, mivel azonban az emeléssel együtt az új nyugdíj csupán 671 lej lenne, ezt az összeget hivatalból felemelik 715 lejre.

Azok a hadirokkantak, akiknek a nyugdíját nem a fizetés vagy a zsold alapján számították ki, november elsejétől a következő felemelt nyugdíjakat kapják:

— súlyos rokkantak városban 800 lej, vidéken 800 lej.

— elsőfokú rokkantak városban 615, vidéken 554 lej.

— második fokozatú rokkantak városban 554, vidéken 462 lej.

— harmadik fokozatú rokkantak városban 369, vidéken 277 lej

A hadirokkantak, eltűntek és elesettek utáni utódlási nyugdíjak, — amennyiben azok fix összegben voltak megállapítva —, az eltartó rokkantsági fokától és az igényjogosult lakhelyétől függően 23 százalékkal emelkednek, így a régi 650 lejes utódnyugdíj 800 lejre, a 448-as 601 lejre, a 325-ös 490 lejre, az 500-as 615 lejre, a 375-ös 462 lejre, a 250-es 308 lejre, a 450-es 544 lejre, a 338-as 416 lejre, a 225-ös 277 lejre és a 188 lejes 232 lejre emelkedik.

Akárcsak az IOVR nyugdíjaknál, a társadalmi segélyeknél is, a segélyösszeg változik az igényjogosult lakhelyének függvényében. Ezeket a társadalmi segélyeket 50 százalékkal emelik a következőképpen:

— korhatár alapján	városban	375	lej	vidéken	300	lej
— I. fokú rokkantság	"	375	"	"	300	"
— II. fokú rokkantság	"	300	"	"	250	"
— III. fokú rokkantság		250	"	"	250	"
— három vagy több utód	"	375	"	"	300	"
— két utód	"	300	"	"	250	"
— egy utód	"	225	"	"	200	"

A nyugdíjhivatal dolgozói megkezdték a nyugdíjak emelésével kapcsolatos munkálatokat és november hónap első napjától kezdve minden nyugdíjas határidőben kapja majd meg felemelt nyugdíját.

Ezek a munkálatok igen nagy erőfeszítést követelnek a hivatal dolgozóitól, s ezért kérik a nyugdíjasokat, ebben az időszakban lehetőleg ne kérjenek felvilágosításokat a nyugdíjak emeléséről. 1972 november elsejétől kezdve, a nyugdíjhivatal külön tájékoztató szolgálatot nyit meg, amely felvilágosítással szolgál minden nyugdíjemeléssel kapcsolatos kérdésben. E tájékoztató szolgálatot a hivatal hozzáértő munkatársai látják el, akik a helyszínen oldják meg a felmerülő problémákat.

Reméljük, hogy a nyugdíjhivatal dolgozóinak megfeszített munkájával és nyugdíjasaink támogatásával, a nyugdíjemeléssel kapcsolatos munkálatokat idejében elvégezhetjük, és ez ugyanakkor a pártunk Országos Konferenciája által kitűzött egyik feladat végrehajtását is jelenti.

NEAGU VASILE,
az Arad megyei Társadalombiztosítási és Nyugdíjhivatal vezetője

A káderképzésről

Az ipari termelés hétmérföldes léptekkel történő előrehaladása természetes módon megkövetelte a szállítás, azaz a vasúti forgalom bővítését, gyorsítását. Ezt viszont a korszerű dieselesített, azaz a villamosított vontatás képes véghezvinni. Ezt már a párt IX. kongresszusán leszögezték, majd a X. kongresszuson bővebben kifejtették. Határozatok is születtek ezirányban. Az egyik és legfontosabb ezek közül az, hogy jelenlegi ötéves tervünk végéig országszerte be kell fejezni a dieselesítést és nagymértékben ki kell terjeszteni a vasutak villamosítását. Ez irányban tehát minden vasúti csomópont, fűtőház és más karbantartó CFR egység dolgozói elé hatványozott feladatokat állítottak.

Az Aradi Fűtőház műszaki vezetősége, amikor e nagyszabású programról tudomást szerzett, haladéktalanul megszervezte a gőzmozdony-szerelők és karbantartók átképzését. Több kiváló szakembert Brassóba küldtek, akik hat hónapon keresztül képezték magukat elméleti és gyakorlati téren. Jelenleg 35 karbantartó-szerelő uralja a dieseles szakmát, kiknek mestere Bonca Teodor specialista. Ő kiváló szakember, elsőnek sajátította el ezt a szakmát s azóta már oly nagy gyakorlatra tett szert valamennyi művelet elvégzésében, hogy szinte párját ritkítja. Ezért bízták rá a diesel-karbantartók brigádjának vezetését. Jól látja el feladatát, amit az is igazol, hogy egyetlen erőgép sem vesztegelt normán felül a Fűtőház rendező pályaudvarán vagy a munkacsarnokokban.

Tekintettel arra, hogy a dieselesítés egy újabb szakaszba lépett, a géppark már szinte háromszorosára növekedett, objektív követelményként fel kell bontani e nagy brigádot kisebb, specializált munkacsoportokra. Annál is inkább fontos ez, mivel október elsejétől kezdve az Aradi Fűtőházban a szokásos mindennapi karbantartás mellett bevezetik minden dieselmozdony havonkénti műszaki revízióját. S ez a művelet már átfogóbb szakmai ismereteket igényel. Ezért küldenek el ismételten négy kiváló szakembert továbbképző tanfolyamra. Adoc Dumitru a mester, valamennyi műveletre felkészül, míg Bute Avram, az elektrotechnikai, Vilciu Ioan a pirotechnikai, valamint Deme Ioan a mechanikai géprészek, ellenőrző és vezérlő műszerek karbantartásának magasabbszintű elsajátítására törekszik. Ily módon tehát három csoportra osztják fel a jelenlegi brigádot, amely később aztán újabb jólfelkészült szakemberekkel gyarapszik.

Dolgozni, persze csakis jó szerszámokkal, korszerű segédszerkezetekkel lehet. A szakma magasszintű elsajátítása mellett a műszaki vezetők gondoskodtak a megfelelő munkaeszközök beszerzéséről is. A diesel-gyártó vállalat megfelelő szerszámkészletet utal ki minden erőgéphez, de ezen felül is több más szerkezet szükséges ahhoz, hogy a műszaki revízió és a mindennapi karbantartás valóban megfeleljen a követelményeknek. Most például porlasztó-ellenőrző standot vásároltak. Párhuzamosan ezzel új szerelőkanálisokat építenek. Kettő már üzemel, a harmadikat pedig most készítik elő. S így sorolhatnók mindazokat a feltételeket, melyek a jó szakemberek rendelkezésére állnak.

A diesel-karbantartó részleg műszaki vezetője Roman Marius mérnök elégedetten veszi mindezt számba. De természeténél fogva nyugtalan ember, aki mindig a tökéletesebbre törekszik. Ezért foglalkozik nap mint nap, még szolgálati kötelezettségein is túlmenően, a továbbképzés és felszerelés kérdéseivel. A tanfolyamokon kívül hetenként tart ismertető előadásokat a géplakatosok számára, a technika legújabb vívmányairól. Ezért van az, hogy a Fűtőházban egy Diesel sem vesztegel a meghatározott időn túl, s ezért bátorkodnak a mozdonyvezetők többletterheléses vontatást vállalni. A kollektíva hónapról hónapra túlszárnyalta tervét, hozzájárult az aradi és más városokban lévő iparvállalatok feladatainak határidő előtti teljesítéséhez.

TÓTH SÁNDOR

Biztató eredmények

Felemás érzésekkel távozik az ember az Aradi Készruhagyárból. Egyrészt a tervfeladatok túlteljesítésében elért nagyszerű eredmények húzzák le a mérleget, másrészt a megvalósítások nem épp legkorszerűbb útja, módozata.

Egy vállalat tevékenységéről mindig jellemző képet nyújt az 1000 lej értékű áru előállítási költségeinek alakulása. A bevezető mondatok fenntartásai ellenére is, ez irányban, a jövőre nézve biztató lépéseknek lehetünk szemtanui. De vegyük sorra azokat a tényezőket, melyektől az előbb említett költségek függenek.

A nyersanyagellátásra előirányzott összeget az első félévben több mint 160 000 lejjel lépték túl, aminek nagy része a piteşti-i Argeşana vállalat gyenge minőségű, gyakran hibás szövetének „köszönhető". Ezzel szemben sikerült majdnem négymillió lej értékű segédanyagot — cérna, géptű, gomb, villámzár stb. — megtakarítani, amit az egyre gondosabb és öntudatosabb anyaggazdálkodás eredményezett. A munkaráfordítások javadalmazására és a termelés körülményeinek biziosítására fordított összegek nagyjából a tervezett szint körül mozognak. A vállalat általános kiadásai azonban még mindig elég sok pénzt emésztenek fel. Ezeknek a kiadásoknak túlnyomó része a szállítási határidők be nem tartása miatti büntetéseknek és a normán felüli készletekért fizetett kamatoknak tulajdonítható. Igaz, nagyon sokszor hivatkoznak — és jogosan — a nyersanyagot biztosító vállalatok — és főleg a már említett Argeşana — szállítási és minőségi pontatlanságára, valamint az előrelátó beszerzés szükségességére.

A felsorolt tényezők összhatásából alakul ki az 1000 lej értékű áru termelési költsége. Míg 1971-ben 902,9 lejért állítottak elő ezer lej értékű terméket, idén augusztusban ez már csak 864,6 lejbe került, ami a tervezett költségek 1,8 lejjel való csökkentését is jelenti. Ez akkor is figyelemre méltó, ha közben a terméklista elég gyakran megváltozott. Noha tavaly óta jelentős előrelépés történt ezen a téren, az előbb számbavett tényezők azt mutatják, hogy még maradt lehetőség a termelési költségek csökkentésére.

Egy vállalat tevékenységéről és ennek távlatairól a munkatermelékenység vizsgálata nélkül nem lehet megbízható véleményt mondani. E tekintetben a Készruhagyárban elég sokáig bizonyos egy helyben topogást lehetett észlelni. A lehetőségek pontosabb számba vétele azt eredményezte, hogy az utóbbi időben a munkatermelékenység növelésében is némi előrelépés tapasztalható. Ez annál is fontosabb, mivel az ötéves terv feladatainak túlszárnyalásában a legjelentősebb részt éppen a munkatermelékenység növelésének kell biztosítania. Ezért örvendetes, hogy míg a félévi munkatermelékenységi megvalósítás alig haladta meg a 100 százalékot augusztus végén ez a mutató elérte a 101,1 százalékot.

Megvalósítások és lehetőségek vonják magukra a látogató figyelmét. Az eddigi eredményekre alapozva, a belső tartalékokat tudományosan feltárva és kihasználva, a Készruhagyár munkaközössége lelkesen dolgozik a Köztársaság 25. évfordulójára tett vállalások, valamint az ötéves tervfeladatok határidő előtti teljesítéséért.

KISS KÁROLY

Útépítők dolgoznak a Dobrogeanu Gherea utcában. Nagy mennyiségű földet kell kimozdítaniok helyéről, hogy a korszerűsített úttestnek megfelelő alapot készítsenek.

A gyári védjegy hírnevéért

A gyári védjegy akkor csillog igazán, ha olyan termékeken található, amelyeknek minősége önmagáért beszél. S hogy így legyen, a Vörös Trikó gyárban is számos elképzelés, terv, megoldás született annak érdekében az utóbbi időben. Most azonban azokról a dolgozókról szeretnék említést tenni, akiknek a munkájától közvetlenül függ a gyári védjegy hírneve.

Gyárunk kötszövő osztályán egyre erőteljesebb az a törekvés, hogy termékeink túlnyomó többsége elsőosztályú minőséget érjen el. Így augusztus hónapban a Bernáth János keze alól kikerült ezernégyszáznyolcvan kiló kötszövött áruból nem kevesebb, mint ezernégyszázharmincöt kiló minősült elsőosztályúnak. Hasonló eredményről számolhatunk be Kovács Ilona és Bencsik Zsuzsanna munkájáról szólva is. A dicséret felső fokán emlegethetjük Beciort Ioan, Adoc Ioan és Engelhart Martin teljesítményét: az általuk előállított termékek mindenike elsőosztályúnak bizonyult! Sikerük „titkáról" a jó munkafegyelem, a munkafolyamatra összpontosított figyelem és a gépek kitűnő karbantartása vall.

Példájukat nem hiába találta követésre méltónak a kötszövő osztály minden dolgozója. Eltökélt szándékuk: a minőség további állandó javítása — a gyári védjegy hírnevének növelése.

FILÓ MÁRIA,
a Vörös Trikó gyár levelezői őrhelyének tagja

Ipari építkezési telepeinken

A párt Országos Konferenciája felhívta valamennyi dolgozó figyelmét arra, hogy fokozni kell a munka ütemét, ha azt akarjuk, hogy az ötéves tervet határidő előtt teljesítsék. Különösképpen vonatkozik ez építőinkre, akik tudvalevőleg olyan munkálatokat végeznek, melyeknek hozzá kell járulniok az említett sokrétű feladatok megvalósításához. Ezért vesszük most számba, mit is végeztek eddig és milyen munkálatokat kell szorgalmazzanak építőink még az 1972-es év folyamán megyénkben.

A jól felszerelt építővállalatok közösségei sikerrel helyt álltak. Ezek közé sorolhatjuk a kolozsvári és brassói építővállalatokat. A brassói építővállalat közössége például a Szerszámgépgyár bővítésénél, mintegy nyolc hónappal hamarabb adja át az új gépmegmunkáló csarnokot. Megkezdték egy újabb hasonló munkacsarnok építését is, és a tereptapasztalatok azt igazolják, hogy itt is háromhónapos előnyre tettek szert. Helyesen értelmezi tehát e vállalat közössége a megrendelő feladatainak fontosságát, jó és operatív munkájával járul hozzá annak teljesítéséhez. Még nem számították ki, hogy az említett előny mekkora termelési sikereket eredményez, de valószínűleg mintegy 15 százalékkal gyarapítja majd az üzem termelőkapacitását.

Ez évben adtak át más ipari objektumokat is. Ezek közé soroljuk a Faipari Kombinát keretén belül épített parkettaraktárat, a rönktárolót és a fűtőanyag raktárakat. Mindhármat egy hónappal hamarabbb adták át rendeltetésének, mint ahogy azt a terv előírta. Elkészült még Csálában a Mureşul helyiipari vállalat mechanikai részlege és más tároló helyiségek is. Dicséret illeti még az erdőút-építőket, akik 25 kilométeres útszakaszt három hónappal a tervezetinél korábban adtak át a rendeltetésének.

Mit mutat a grafikon

Az említetteken kívül még több más fontos objektum épül municípiumunkban és a megyében. Ezek közé tartozik a farostlemezgyár építése, mely eléggé vontatottan halad. Átadási határidejét 1973. harmadik negyedévére állapították meg. Eddig a munkálatoknak csupán a 29 százalékát végezték el. Korszerűsítik a Faipari Kombinát befejező részlegét is. Átadási határideje a grafikon szerint már lejárt. De a munkálat még mindig húzódik. (Eddig 68 százalékát végezték el.) Reméljük, hogy december végére ez is elkészül. Különben ezt igérték az építők is.

A helyiipari vállalatok bővítése sem tűr halasztást. Ezekkel kapcsolatban is lemaradást tapasztalhatunk. Immár több mint 9 hónapos a hátrány a Progresul vállalat vegytisztító, mosó és festő részlegének építésénél. Ugyancsak ezt kell mondanunk a batucai kőkitermelő részleg munkálatairól is. A tervek már eleve hibásak voltak és most a munkálat kétéves elhúzódása után is újabbnál újabb rendellenességek merülnek fel. Igaz, hogy a fő tervezőt törvény elé állították, de ezzel még nem oldódott meg a kérdés. Tanulság ebből az, hogy máskor jobban meg kell fontolni, hogy kire is bízzák a műszaki tervek elvégzését.

Az építővállalatok saját ipari kapacitásaikat is bővítik. Nos, ez a bővítés is igen lassan halad. Az új betonelem pannókat előállító részleg, melynek jövőre termelnie kellene, eddig mindössze 19 százalékban készült el. Ez is csupán telepszervezés, nem pedigen építkezés. Hasonló sorsra jutott az 1000 férőhelyes kantin és a munkásszálló építése is. Ezeket az idén kellene átadni, de még csak most öntik az alapot.

A fontosabb objektumokról szóltunk, melyek nagymértékben befolyásolják ipari termelésünk jó előrehaladását. Egyes vállalatok jól szervezik meg a munkát, biztosítják a munkaerőt és a gépi felszereléseket. Más építő egységek, mint például a temesvári 6-os, az IJPG és az Aradi Építő-Szerelő Vállalat azonban több munkálattal lemaradt. A pártbizottság figyelmébe ajánljuk a grafikonok átvizsgálását és a dolgozók tanácsainak minél sürűbben történő ellenőrzését, hogy ezáltal is a munka meggyorsítását segítsék elő.

SÎRBU DUMITRU
SÁNDOR JÁNOS

A Békés megyei képzőművészek kiállítása

Arad és Békés megye közötti kulturális kapcsolatok során immár másodszor állítanak ki nálunk a szomszédos, baráti ország és megye festői, grafikusai, szobrászai. Ezek s az aradi képzőművészek békéscsabai tárlatai hozzájárulnak nemcsak a kölcsönös megismeréshez, hanem szorosabbá fűzik barátságunkat is.

A békéscsabaiak idei, Aradon megrendezett kiállításán több mint 60 munka szerepel, s méltóan szemlélteti alkotói rátermettségét, szorgos munkásságát. Néhány sorban, természetesen, csak vázlatosan lehet jellemezni a tárlat anyagát, s a vele jelentkező művészeket, távolról sem a teljesség igényével.

Koszta Rozália olajfestményei lapidáris szerkezetükkel, szigorú színharmóniájukkal egyensúlyt és nyugalmat sugároznak. A figurákat szinte minden képén sötét színekkel kontúrozza. Ez tömörséget és erőt kölcsönöz munkáinak. Témáit a fiatalok életéből meríti, akiket ismer, s akiknek problémáit megérti (**Kompozíció, Fiú gitárral**). Figurái kecsesek, rokonszenvesek, erőteljesek: igazi mai fiatalok. A két kiállított akvarell portré is a fentieket igazolja.

Lipták Pál egészen más alkat. Képei sokkal lazább szerkezetűek, ecsetvonásai szélesebbek, és ezért talán festőiebbek is. Fanyar színösszetételei, a rajz elvontsága, különleges, kissé groteszk egyéni látásmódja sajátos, szokatlan, de igen kellemes hangulatot kölcsönöznek kompozícióinak. Lipták Pált a falu inspirálja. Alkotásai hitelességükkel bizonyítják, hogy szereti és megérti az alföldi parasztot, világukban nemcsak járatos, de szinte benne él. Szeretném felhívni a figyelmet Szekeres című képére, mert mindazt, amit róla elmondtam, ebben a munkában lelhetjük fel sűrítetten.

Gaburek Károly művészi felfogása a nagy alföldi festők legjobb hagyományain nevelkedett. Kompozíciói komoly rajzkészségről, színérzékről, könnyed, de erőteljes fogalmazásról tesznek tanúbizonyságot. Színei nem öncélúak, hanem a témának alárendeltek. Figurái súlyosak, szinte a földből nőnek ki. Vásznainak kellemes hatásához nem kis mértékben járul hozzá kifinomult, de jól értelmezett dekoratívitása. A két évvel ezelőtt kiállított munkáihoz képest igen szép fejlődés dicséri.

Miklós István képeinek finom, halvány, bársonyos színei a pasztell-technikára emlékeztetnek. Nagyon kifejező **Wolf néni** című portréja. A fáradt, gondterhelt, egy egész élet viszontagságát magán viselő arc jól megfogalmazott, de ugyanakkor megható belső jellemzés is. A színek tompa összhangja szerencsésen szolgálja a művész mondanivalóját.

Tájképei szinte hozzáidomulnak a művész eszközeihez, hitelességükkel és meggyőző voltukkal. Miklós István erénye, hogy nem a könnyű sikereket hajhássza.

Molnár Antalt a kevés szín és az egyszerű téma jellemzi. Ez azonban nem azt jelenti, hogy képei témaszegények vagy kevésbé festőiek lennének. Éppen ellenkezőleg. Az egyszerűben is főlleli az érdekesen jellemzőt. Színei igen igényesek. Néhány szürkével, sárgával, barnával nemes ragyogást ér el. Kiválóan szemlélteti ezt a **Kapu** című képe.

Póka György kisméretű tablóit különleges, a többiekétől eltérő módon fogalmazza meg. Ehhez nagymértékben hozzájárulnak szokatlan eszközei. Az nyomdafesték áttetszősége és ugyanakkor az olajéhoz hasonló masszája zománcszerű hatásokat vált ki. Különösen a **Sió rét** című képe megragadó.

Mokos József hangulatos lírai képei, **Szokolay Sándor** kellemesen dekoratív galambdúcos tanyája egészíti ki a tárlat anyagát.

A grafikák közül **Vágréti János** gouache-aira hívom fel a figyelmet. Mozgalmas kompozíciók, melyeken külön-külön harsányak a színek, összhatásukban mégis harmonikusak. Vonalvezetése lendületes, kifejező. Figyelemre méltó módon megragadó a **Nyár Tokajban** című képe.

A kiállítás talán egyik legszebb munkája **V. Kiss Margit** a **Kalap** című csendélete. Ez a pasztell-technikával készült kép bizonyítja, hogy kevés elemmel, milyen sokat lehet mondani. Egy szék, egy felfordított kalap, egy szál virág — és mégis menyi poézis.

Romvári Etelka monotipiái erősen stilizáltak, elvontak. Szuggesztivitásuk azonban dicséretre méltó. A művésznő lépést tart a mai modern grafika vívmányaival.

Székelyhídi Attila vegyes technikával készült munkái harmonikusan illeszkednek a tárlat grafikai anyagába.

Mladonyiczky Béla az egyetlen, de igen nívós szobrász. Plakettjei tele vannak érzékenységgel, hangulattal. Kitűnően használja ki a bronz és a rölief adta lehetőségeket. A négy érméből álló, évszakokat ábrázoló sorozata valóságos kis ékszergyűjtemény.

A múzeum képcsarnokában megrendezett kiállítás változatos, gazdag anyaga, a képek igényes, korszerű elrendezése a látogatók számára maradandó művészi élményt nyújt.

VITROEL EMIL

Fiú gitárral.

NDK-beli útijegyzetek

Goethe és Schiller nyomában

Amikor Weimarba érkeztem, abba a városba, amely egyetlen NDK-n átutazó turista naptárából sem marad ki — ragyogó nap volt. Az aranyló Nap mintha arra törekedett volna, hogy a régi várost még csillogóbb ruhába öltöztesse, távoli időkből megmaradt hírnevének megfelelően. Meghatottság és kíváncsiság vett rajtam erőt az Ettersberg hegy lábainál elterülő városban, ahol a nagy humanista, tudós, író, festő és régész — Johann Wolfgang Goethe nyomdokain jártam.

Weimar vendégszeretően fogad festői utcáival, amelyekben csinos, többségben régi stílusú, gótikus házak sorakoznak. Az utcákon sétálva megcsodálhatod a számos építészeti emlékművet és lépéseid észrevétlenül a Frauenplatz felé visznek. Miért? Azért, mert — mint köztudomású — itt van a halhatatlan műveket megalkotó híres Goethe háza. Ma múzeum. Amikor ebbe a múzeumházba belépsz, egyszerre mintha más világba lépnél — Goethe világába, amelyben kibontakoztatta alkotói erényeit, abba a világba, amelyben élt, alkotott, örvendett, szenvedett és elszomorodott. Ebben a frauenplatzi házban minden a Faust költőjéről beszél: a kéziratok, a személyes tárgyak, a több mint 6200 kötetes könyvtár, a valamennyi helyiségben felaggatott festmények. Ebben a házban fogadta Goethe vendégeit és csodálóit, köztük a kor nagy kulturális és tudományos személyiségeit: Cousin francia filozófust, Jean-Jacques Ampère-t, az utazót és archeológust, Saint-Marc Girardint, az irodalomkritikust és másokat. Már öregedett, amikor a nagy írót, a lengyel költő és forradalmár, Mickiewicz látogatta meg.

Ezekre a látogatókra gondolva, eszembe jutott az a fiatal utazó, aki itt megállva, Goethet kereste. „Mi járatban van Weimarban, Heine úr?" „Dolgaimat befejeztem mihelyt átléptem excellenciád házának küszöbét" — felelte később a nagy Heinrich Heinévé váló utas. És természetesen felidéztem a Goethe és Schiller közötti barátságot, a Die Horen című folyóiratnál és a weimari színház vezetőségében folytatott gyümölcsöző együttműködésüket, a híres német kultúra két titánjának tollából származó Xenia epigrammák szarkazmusát.

Ebben a naponta sok száz látogatót fogadó házban fejezte be Goethe a Faust második részét. Amikor lepecsételte a kéziratot, azt mondta: befejeztem legfőbb küldetésemet. Valóban nehéz, kínzó küldetést teljesített az irodalomtörténetben ismert egyik leghosszabb alkotási periódus végén. És ugyancsak itt fejezi be, 1832. március 22-én egész életének küldetését, utolsó szavaival is „több fényt" kérve, az illusztris humanista, akinek enciklopédikus gondolkodása annyi fényt árasztott a világba.

Weimarban sok a múzeumház. Időnk kevés volt, nem sikerült meglátogatnunk valamennyit. De a Schiller strassei ház semmiképpen nem maradhatott ki útvonalunkból. Az egyik itteni, múzeummá átalakított házban lakott sok évig Schiller, a jeles drámaíró.

Ami leginkább megragadta figyelmünket, az a ház belsejének szerénysége, a díszítés egyszerűsége. Megmutatták Schiller dolgozószobáját: egyszerű, manzárdszerű szobácska. Így élt, szerényen, nagy igények nélkül a mindig izgatott, nyugtalan, magáról és övéiről megfeledkező nagy egyéniség. Mélyen meghatott az a gondolat, hogy ebben a manzárdszerű helységben alkotta nagy szellemi értékű műveit, a Tell Vilmost a Demetriuszt, A messinai menyasszonyt és másokat.

Weimar ragyogását, hírességét, jórészt a múlt kulturális értékeinek köszönheti. Ebben a festői városban Goethén és Schilleren kívül a kultúra és művészet számos más jelentős képviselője is élt és dolgozott, köztük a nagy német festő, Lucas Cranach, a zeneszerző Johann Sebastian Bach, Liszt Ferenc...

Van azonban Weimarnak egy új, a szocialista jelentől származó ragyogása is. A jelenleg több mint 70 ezer lakost számláló város, amely gondosan megőrizte építészeti értékeit, emlékműveit, ma az új, modern élet lüktetésében él. A mai Weimarban, egy nagy és korszerű üzemben a megrendelők, a külföldiek által is nagyra értékelt mezőgazdasági gépek széles skáláját gyártják, az optikai eszközök üzeme szintén nagy ütemben fejlődik. És nem messze a gótikus stílusú házaktól az ég felé új lakónegyedek tömbházai, villasorok emelkednek, csupa betonból és üvegből.

...Mindez a jelent hirdeti, az öreg Weimar fiatalodását.

BONTA CRĂCIUN

Láng István

Gyűrűk

Vakációzó kisdiákként érkeztem haza. Édesanyám jobbról-balról megnézett, majd elégedetlenül csóválgatta fejét:

— Sápadt és sovány ka vagy kisfiam! Az a sok tanulás és intézeti koszt... No, elküldelek Stázi nénihez, ott magasak a hegyek, és tej is van...

Így kerültem Anasztázia nagynénimhez, akit mi, gyerekek, röviden csak Stázi néninek neveztünk. Ott csakugyan magasak voltak a hegyek, csúcsaik a felhőket karcolgatták... Aztán tejet is ittam, sokat, mert Stázi néninek két tehene is volt. Első reggel, a magas sovány asszony elém tett egy tejesköcsögöt és rám mordult:

— Idd meg!

Bevallom, féltem a fölém tornyosuló nagynénémtől, s először lelkesen, majd olyan jóízűen hajtottam ki a liternyi tejet, hogy csak utána szakadt ki belőlem a sóhaj:

— Ez jó volt!

Néném, miután talpamtól a fejem búbjáig egy pillantással felmért, csak ennyit mondott:

— Ezentúl minden reggel megiszol egy köcsög frissen fejt tejet. Nappal pedig Pirikére ügyelsz.

Így lettem tizenkétéves fejjel a hároméves Pirike szárazdajkája. Egy hónapon keresztül, mert Stázi néninek sok dolga volt. A házi munka mellett mindennap hatalmas köteg füvet sarlózott és cipelt haza a két tehénnek, aztán leült a szövőszék mellé és estig csattogtatta. Azon készültek a rongypokrócok, melyekkel férje sovány bányászfizetését pótolta.

Egy napsütéses délelőtt az udvaron labdáztam Pirikével, s hogy a labda átrepült a kapun, futottam utána.

A tűző napfényben egy velem egykorú, kövérkés fiú állt, egyik lába a labdán. Láttam, szépszerével nem adja vissza a labdát.

A következő pillanatban már az utca porában hemperegtünk, ütöttük, téptük egymást. Ő nehezebb volt, de én fürgébb, s mikor a hasán térdelve belekapaszkodtam szőke hajába, kiköpte a port, s rekedten motyogta:

— Eressz el!

Elengedtem.

Lomhán felállt, leporolta a ruháját, s szó nélkül elballagott. Pirike sikoltozására Stázi néni is kijött, és sötét arccal nézett ellenfelem után:

— A patikus fia!

Másnap délután, ahogy kinéztem az utcára, ott láttam. Az árokparton ült, és egy fűszálat rágcsált.

Azt hittem, folytatni akarja a tegnapi ügyet. Pár pillanatig farkasszemet néztünk, de ő kivette szájából a fűszálat, s csak ennyit mondott:

— Szervusz!

Én is visszamotyogtam valamit, aztán vártam. Szikrázott felettünk az erős napfény, élesen váltak el az égbolt kékjétől a fekete hegycsúcsok.

Végre megtörte a csendet.

— Tudsz focizni?

Áttól kezdve minden délután ott rugdostuk a labdát az utcán. Barátok lettünk Zoltánnal, bár Stázi néni, nem tudom, mi okból, először hümmögött, morgott magában.

Egy nap, ahogy játék után ott ültünk az árokparton, Zoltán megkérdezte:

— Igaz, hogy ti sokan vagytok otthon?

Nem néztem rá, csak a szemközti kerítésnek válaszoltam:

— Igaz, öten vagyunk, fiúk.

Két leánytestvéremet letagadtam.

Nagyokat hallgattunk. Ő is, én is egy-egy fűszálat rágcsáltunk.

Ismét ő törte meg a csendet:

— Én csak egyedül vagyok. Apám azt mondta, hogy nekünk mindig sok pénzünk lesz, mert sok gyűrűnk van. Van talán száz is.

Elhallgatott. Majd, mintha a fűszálnak beszélne, folytatta:

— De én nem szeretem a gyűrűket. Téged jobban szeretlek. És Pirikét is.

Este Stázi néni egy lábasban kavargatta a vacsorát:

— Sok szegény ember van, akinek, ha beteg, nincs pénze patikára. Ilyenkor Zoltán apja aranygyűrűt követel az orvosságért. Az én Andrásom gyűrűje is nála van.

Hosszú évek teltek el. Már túl voltunk a véres esztendőkön, már béke volt, mikor egy osztálytársamat meglátogattam. Virágokkal beültetett udvarán ültünk, régi emlékeinket bogarásztuk. Megkérdeztem, tud-e valamit Zoltánról.

Rámnézett, furcsán, először nagyot hallgatott, majd mintha a fekete hegyeknek mesélte volna, halkan hullottak szavai:

— Mellettem esett el. Valamit morgott az apjáról, valami gyűrűket emlegetett, aztán olyan furcsa, inkább fintornak nevezhető mosoly fagyott a halálba dermedt arcra. Mai napig sem értem, mit akart mondani a gyűrűkről...

Az alkonyuló nap két hegycsúcs között ült, olyan alakja volt, mint egy óriási vörös gyűrűnek. Azt bámultam szomorúan...

Zárkózott természet

Tarka ing, nyitott nyak, munkaruha. Lászatra átlagember, semmi különös. Ráadásul hallgatag, zavart, az ólomlábon cammogó percek sem nyitják fel a lélekrekesztő lakatot. Szeme ablakából azonban meleg árad, emberség és bizalom, melyet szavakba önteni nem szokott. A tettek embere, akit 36 kemény év edzett erőssé, tanított hallgatni érzelmeiről. Mintha attól félne babonásan, hogy a szavak megölik a jóságot vagy párává, füstté változtatják testetlenné, akár az elátkozott dzsinneket. Csukás Imre az anyag gyermeke. A vasé, és a bádoglemezeké, melyekre idomokat tesz, s a mintát kiszabja tetszése szerint. Kezében nyájas eszközzé válik a gép, úgy szelídül, ahogy akarja, midőn az embereknek hasznos tárgyat és örömöt gyárt rajta.

— A bádogos részlegen volt csoportvezető. Néhány ügyes igazítás, leleményes változtatás és megnőtt a termelékenység. Amilyen szerény, olyan jó szervező.

Nehéz szívvel „emeltük ki" s tettük meg főtechnikusnak, azaz díszpécsernek a termelési osztályra. Hamar beletanult! — állapította meg róla Dumitru Dorobanțu, a Chisineu Cris-i megyei helyiipari vállalat igazgatója. Șerban Ioan, a líceum igazgatója büszke, hogy Csukás Imre az esti tagozatot az ő iskolájában végezte.

— Érdekem volt, hogy tanuljak — mondja szerényen. — Eleinte nehezen ment, nem ismertem a román nyelvet jól. De belejöttem.

Ezzel felgyorsul a beszélgetés. Már magáról is vall.

— Általában zárkózott természetem van — s a földre néz, mintha ott keresne valamit. Mikor „megtalálja", felnéz, s szemében benne van az erdőhegyi bölcső, a lakatos tanoncévek nosztalgiája s az, hogy még legénykorában sem ment sosem táncolni, mulatni. Inkább olvasni szeretett. Most is könyvből tanulja a kőműves mesterséget, mert hogy a kicsi családi házból nagyot szeretne építeni. A hátsó lakáson kipróbálta már, hogyan kell az elméletet a gyakorlatban alkalmazni. A bátyja is segített. Kipingálta a szoba-konyhát. Jó lesz addig, míg a nagyobba bele nem fog, s be nem végzi. Hetvenkét éves édesanyját szeretettel gondozza. A fizikát szerette a leginkább az iskolában. S itt a vállalatnál az a gondja, hogyan lehetne az anyagbeszerzést zökkenésmentessé tenni. Szeméből látom, a gazda bánata ez. Az anyaghiány, melynek következtében olykor fennakad a munka.

— Nehezen váltam meg a műhelytől. Ha van egy kis időm lemegyek közéjük, s dolgozom velük. Ha valamit nem tudnak, mutatom, szabom az idomot, csinálom, hogy lássák.

— Tudtommal 1950 óta műkedvelő színjátszó.

— Bizony, eleinte minden évben legalább két darabban felléptem. Ősztől próbáltunk az erdőhegyi iskolában. Szénási János tanító vezetett. Aztán a tévé jött divatba. A kitűnő művészek láttán meghátráltam. Hogy mérhetem magam velük? Hat évig nem játszottam. Féltem, hogy szégyent vallok. Kinevetnek. Most már tudom: az is más, és ez is más. Arra is, erre is szükség van. Így, ismét hagytam meggyőzni magamat.

— Több mint húszéves műkedvelő színjátszó pályafutásának milyen kedvenc szerepeire emlékszik vissza szeretettel?

— A kérőkben nagy sikerrel játszottam Baltaffy kapitányt, a Három egyszerre című darabban egy álremetét. Zárkózott természetem ellenére komikus szerepeket osztanak rám. Most, „mint vendég" felléptetnek a román együttes idei bemutató darabjában. Petre Bărbulescu „Idee" című művének főkönyvelőjét alakítom.

— Azt mondják, a magyar színjátszó csoportnak volt néhány sikeres bemutatója.

— Nagyobb közönségünk volt, mint a hivatásosoknak. Titka ennek a csoport lelkesedése. Molnár Sándor, Pálfi László, Szécsényiné Biró Teréz, Balogh Julianna és a többiek is nemcsak szerepeltek, hanem szerveztek és jegyeket is árultak. Mindig zsúfolt házunk volt, s ne vegye szerénytelenségnek vagy dicsekvésnek: jobban szeretett a közönség bennünket, mint a hivatásosokat.

— Szeretett?

— Sajnos, nincsenek lányok.

— Vannak menyecskék.

— Igaz, ez régi lemez. Végül mindig sikerül összehozni a csoportot.

Remélem, Szénási Jánosék ezen az őszön is megnyitják az évadot. Bemutatójukra szívesen venném, ha meghívnának. Búcsúzom Csukás Imrétől, aki úgy szereti az embereket, hogy mindig segít nekik, aki könyvből megtanulja a kőműves mesterséget, és aki két színjátszó csoportban erősíti a román és magyar testvéri egyetértést.

Egy emberrel találkoztam. 1963 óta párttag.

MÓZER ISTVÁN

Miért torpant meg a műkedvelő-mozgalom az Arădeanca babagyárban?

A tömegművelődési mozgalom, megyénkben tapasztalt fura, de nem általánosítható jelensége sok vitára ad alkalmat. Ugyanis, amíg a művelődési otthonok helyenként új hagyományokat teremtenek, korszerű formáit igyekeznek megtalálni a hatékony kulturális-nevelő munkának, addig a műkedvelésben egykor élenjáró üzemek, vállalatok egyikmásika nem tudja a jelenlegi követelmények szintjére emelni művelődési tevékenységét. Példaként mindjárt az Arădeancát említeném. Ki ne emlékezne a néhány évvel ezelőtti műsoros délutánokra, az egykori Varga Katalin színjátszóira, a Tebában, a Merfi klubban rendezett előadásokra?!

Igaz, a tömegművelődés akkoriban még alig jelentett többet a műkedvelősködésnél, nem alkotott szerves egészet a politikai-nevelő munkával, de mozgósító erejét, esztétikai nevelő célzatát nem vitathatjuk. Azt sem, hogy a modern információs eszközök és a hivatásos szórakoztatási intézmények mellett is sajátos szerepet töltött be, és hasznos időtöltést jelentett számos dolgozónak.

Az Arădeancában már csak a törzstagok emlékeznek a régi „szereplésekre".

— Talán ott kezdődött, amikor a Sportiskola tulajdonába ment át a Merfi terem, ahol előadásainkat tartottuk — pergeti az emlékek orsóját Bercovici Leontina, a szakszerveti bizottság elnöke.

— Az Arădeanca több más vállalattal együtt a Vörös Trikó klubhelyiségét bérli.

— Nem éri meg. Túlságosan nagy a házbér, a hozzájárulás. A havi egy-két műsoros délutánért...

— Mindössze ennyit jelent a kulturális-nevelő munka a babagyárban?

— Nézze, beszéljünk nyíltan: aktív műkedvelő együtteseink nincsenek. Próbálkoztunk összehozni egy agitációs művészbrigádot és egy női kórust. A brigád szövegét Andrian Ioana és Ludoșan Ilie szerkesztették, tíz fiatal munkás jelentkezett, tartottunk is néhány előadást a gyár részlegein, de most már új műsorra lenne szükség. Annál is inkább, mivel vasárnap versenyen kell részt vennünk. A kórus feloszlóban, sokan kiléptek, munkahelyet cseréltek. Tánccsoportot nem alakíthatunk, hiszen zenekarunk, de még korrepetitorunk sincs.

— A régi műkedvelők közül senki sem hajlandó „csatasorba állni"? A régi kislétszámú szövetkezet közel félszáz aktív műkedvelőt tartott számon.

— A szövetkezet idején mindez könnyebben ment. Ma a „műkedvelők" igényeit a mi körülményeink között elég nehéz kielégíteni.

Hasonló magyarázatot hallottam az Electrometalban is. Nem vitás, a műkedvelő mozgalom kibontakozását fékező jelenséggel állunk szemben. De éppen ott nyilvánul meg ez a magatartás, ahol a politikai-nevelő munkában is hiányosságok mutatkoznak.

Érdekes, hogy az Arădeancában a szakszervezeti kultúrfelelős, Ács Irén (ottjártunkor éppen kiküldetésben volt Brassóban) régi, tapasztalt műkedvelő, a municípiumi kultúrház színjátszócsoportjának tagja. Úgy látszik, itt is az a fonák helyzet adódott, hogy a tehetséges műkedvelők, ha saját portájukon nem igénylik közreműködésüket, másfelé keresnek érvényesülési lehetőséget. (Akár a Teba gyári lányok, akik a vagongyári táncegyüttesnek tagjai.) Pedig éppen a műkedvelők hozzáértő irányítóját nehéz megtalálni. Az Arădeancában éppen fordítva történik.

Cristea Nicolae, a KISZ-bizottság titkárát faggattam, nem tették-e szóvá a fiatalok a kultúrált szórakozás hiányát. Mennyiben igyekezett a KISZ mozgósítani tagjait? A nyári időszakban temesvári egyetemi hallgatók is dolgoztak a gyárban. Ritka jó alkalom volt tapasztalatszerzésre, a közös rendezvények szervezésére. A lehetőség kihasználatlan maradt. A KISZ-titkár szerint a babagyári fiatalok csak kirándulni szeretnek (!).

A politikai-nevelő munkával kapcsolatosan mégis született néhány érdekes kezdeményezés. Az Országos Konferencia dokumentumainak elmélyítésén kívül rendszeresítették a szakmai tanfolyamokat, a vállalat női dolgozói számára előadás-sorozatot indítottak. A lakás esztétikája témakörrel. A munkahely higiéniájával foglalkozó ciklus beindítását is tervezik.

Néhány elképzelés, mely igazolja, hogy a babagyárban adottak a lehetőségek a széles körű kulturális nevelő tevékenységre. A szakszervezet, a KISZ túl könnyen lemondott a legjobb lehetőségekről, megtorpant az első nehézségeknél. A pártszervezet, az igazgatósági kollektíva lemond a nevelés e hatékony eszközéről? Elképzelhetetlen, hogy egy ilyen műkedvelő hagyományokkal rendelkező, több mint hétszáz női dolgozót foglalkoztató gyárban teljesen lemondjanak a műkedvelői tevékenységről!

A babagyárban mindent a termelés szemszögéből néznek. Ez nagyon helyes. Ám úgy látszik, itt elfeledkeztek arról az egyszerű sarkigazságról, hogy a termelési eredmények közvetlen függvényei a politikai-nevelő munkának. Érdemes lenne ezen elgondolkodni!

PUSKEL PÉTER

Az Arad municipiumi művelődési ház kamarakórusa Olaszországban

Ezekben a napokban rendezik meg az olaszországi Gorizia városban (Friuli—Velence tartomány) a XI. nemzetközi C. A. Seghizi kórusversenyt, melyen 12 ország vesz részt. Első ízben hívtak meg a nagyszabású kórustalálkozóra román műkedvelő együttest: az Aradi municipium i művelődési ház kamarakórusát. A Gheorghe Fluieraș vezényelte kamaraegyüttes klasszikus kórusművekből és folklórfeldolgozásból álló műsorral vesz részt a versenyen.

Előzetes filmkockák

A Dacia ban az ARIZONAI FARM című amerikai filmet vetítik. (Készült 1959-ben). A színes szélesvásznú alkotás a klaszszikus westernek stílusában meséli el a legedás hírű Vadnyugat lakóinak torzsalkodásait. A múlt század hetvenes éveiben játszódó cselekmény konfliktusa a birtokosok és a szarvasmarha-tulajdonosok közötti összetűzés. A szomszédok is halálos ellenségek. A harc egy harmadik farmer birtokán csörgedező patakért dúl, melyet mindketten a jószágok itatására szeretnének sajátjuknak tudni. De a patak nem eladó.

Izgalmas, váratlan fordulatokban gazdag film. Szereplői közül csupán GREGORY PECK, CHARLTON HESSTON és JEAN SIMMONS nevét említjük.

✩

Az ogyessza stúdióban készült a FEHÉR ROBBANÁS című háborús tematikájú szovjet film. Egy hegyivadász század hat emberének különleges küldetése áll a cselekmény középpontjában. A szokványos háborús filmektől eltérően a Fehér robbanás a katonák lelki erejének erkölcsi szépségének állít emléket. Főszerepeit a szovjet nézők két kedvence, SZERGEJ NYIKONENKO és L. GURCSENKO játsszák. A filmet a Studió mozi tűzi műsorára.

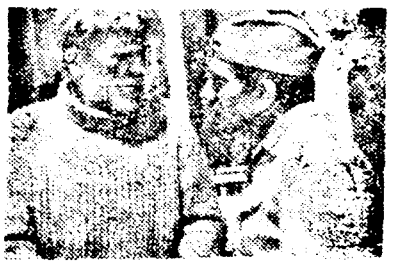

Meghalt Ottrok Ferenc. Operaénekesi karrierje későn indult, de nem túl későn. Befutott: hő tíz évig ő volt a kolozsvári Magyar Opera Don Joséja, Pinkertonja, Bánk bánja, Caniója, Cavaradossija, Kalafja. ő volt a romániai magyar operaművészet drámai és hőstenorja. Érdemes művész volt. 61 évet élt. Emlékét operabarátok ezrei őrzik.

Kétnyelvű kiadásban jelent meg Barcelonában a Jelenkori román líra című verseskötet. A Barral könyvkiadó gondozásában megjelent kötetet Darie Novăceanu szerkesztette. Számos Arghezi, Bacovia, Blaga, I. Barbu, Tzara, Z. Stancu, V. Teodorescu, Naum, N. Stănescu stb. verset foglal magában az antológia.

1972. szeptember 24.,
Vasárnap

Napkelte 6.05, napnyugta 18.09 órakor. Az évből eltelt 268 nap, hátra van még 98.

Filmek

DACIA: Energia. Gable Hogue balladája (am) (9.30, 11.45, 14, 16.15, 18.30, 20.45); STUDIO: Májusi nap alatt. Robin Hood (o) (10, 12, 14.30, 16.30, 18.30); MUREŞUL: Kalandok a Fekete-tengeren (r) (10, 14, 20); IFJÚSÁGI: Naiv művészet. Bullitt hadnagy (am) (10, 14, 16, 18, 20); PROGRESUL (Újarad): Az élet sejtjei. Anna ezer napja (a) (10, 16, 19); SOLIDARITATEA (Gáj): Nicolae Ceauşescu elvtárs munkalátogatása Mehedinţi megyében. A bádogcsillag (am) (9, 15, 17, 19). CFR (Grădiste): Szépség és igazság. Hello, Dolly (am) (15, 18).

A VIDÉKI MOZIK MŰSORA

LIPPA: Elmúlik a nyár. Menekülés a majmok bolygójáról (am); INEU: Zöldségtermesztés. Mert szeretik egymást (r); CHIŞINEU CRIŞ: Fórum '72. A csárdáskirályné (m); NAGYLAK: A Seahlău legendája. A legszebb feleség (o); KÜRTÖS: Az Akadémia művészeti múzeuma. Ontarioi kalandok (fr); PANKOTA: Az állattenyésztés gépesítése. Az utolsó harcos (am); SEBES: Aragáz. Tudor (r); SZENTANNA: Fórum'72. A fák állva halnak meg (t); PÉCSKA: Magunk között. Kaktuszvirág (am); ŞIRIA: A természet szabadalmai. És akkor valamennyit halálra ítéltem (r); VINGA: Élet a pusztán. A repülőtér. (am); BUTTYIN: A dél kincsei. Az estély (r).

Hétfőtől

DACIA: Arizonai farm (am) (9.30, 13, 16.30, 20). STUDIO: A fehér robbanás (sz) (10, 12, 14.30 16.30, 18.30, 20.30). MUREŞUL: Fanfan la Tulipe (fr) (10, 12, 14, 16, 18, 20). IFJÚSÁGI: Boldog, ki mint Ulisses (fr) (10, 14, 16). Boldog Sándor (fr) (18, 20). PROGRESUL (Újarad): B. D. működésbe lép (r) (17, 19). SOLIDARITATEA (Gáj): A kockázat mértéke (sz) (17, 19). CFR (Grădiste): Slowly elefánt (a) (17, 19).

A VIDÉKI MOZIK MŰSORA

LIPPA: A nagy fehér reménység (am). INEU: Csárdáskirályné (m). CHIŞINEU CRIŞ: Boldog, ki mint Ulisses (fr). NAGYLAK: Gáláns ünnepek (r). KÜRTÖS: Korda kapitány (cs) PANKOTA: Én vagyok Jeromos (m). SEBES: Szerelem és büntetések (j). SZENTANNA: Tükörfényes jégen (osztr.) PÉCSKA: Névtelen csillag (r), ŞIRIA: Zbrujev káplár hét menyasszonya (sz) VINGA: A bádogcsillag (am). BUTYTYIN: Találkozás egy ismeretlennel (g).

Múzeum

A Kultúrpalotában lévő Arad Megyei Múzeum naponta — hétfő kivételével — a látogatók rendelkezésére áll délelőtt 11 órától este 19 óráig. Időleges kiállítások: a Békés megyei képzőművészek tárlata (a múzeum II. emeleti képzőművészeti kiállító termében); „Avram Iancu centenáriuma" kiállítás az V. Alecsandri utca 1. sz. alatti Fórum termben. Beléptidíj felnőtteknek 1 lej, tanulóknak, egyetemistáknak, katonáknak 50 bani.

Televízió

8.15 Reggeli torna. 8.30 Pionírokna. 10.00 Falumúsor. 11.10 Híres művészek a fővárosban: David Ojsztrah, Isaac Stern. 12.00 A haza vártáján. 12.30 Magyar nyelvű adás: Lendületes szocialista versenyben: riport a nagyváradi Sinteza üzemből; Kovászna, Szilágy é- Beszterce-Naszód megyei riportok; a Siculus '72 könnyűzene-fesztivál. 14.00 360 fok. 14.00 Labdarúgás: Sportul Studenţesc—Dinamo. 15.50 Elayne Delmar énekel. 16.05 A holland Tv dokumentumfilmje. 16.50 Emberek, tovak, akadályok — riport. 16.55 Az én költőm. 17.10 A Madrigál-kórus. 17.30 Folytatásos film: Civil. 18.00 A kosárlabda Balkán-bajnokság férfi döntője: Románia—Jugoszlávia. 19.15 Hirdetések. 19.20 1001 este. 19.30 Híradó. 20.00 A hét riportja. 20.20 Film: Szerelmes lettem egy tengerészbe. 22.00 Részletek Lehár Vigözvegy című operettjéből. 22.30 Híradó.

Tájékoztató

Szerkesztette: CZAKO MARGIT

A nadabi új Universal áruházban.

Botoşani megyében elindult a Slăvim Republica versenystaféta, amely a köztársasági évforduló tiszteletére a falvak politikai-nevelési tevékenységének fellendüléséhez kíván hozzájárulni. A staféta hat helyről indult, s minden községben egy hétig marad. Ez alatt az illető helység műkedvelőinek bevonásával különböző és változatos témájú kulturális rendezvényekre kerül sor. A megyében ez lesz az egyik legnagyobb arányú akció az évforduló tiszteletére.

A municípiumi postahivatal

vezetősége a postai tevékenység javítása céljából új órarendet állapított meg az újaradi és grădiştei postahivatalok számára. Tegnaptól mindkét egység egész nap a lakosság rendelkezésére áll reggel 6.30-tól este 9 óráig.

★

A sajtótermékek árusításának megkönnyítésére újabb elárusító bódét létesítenek a municípium két forgalmas pontján. Eszerint az Aurel Vlaicu lakónegyedben, a benzinállomás mellett és a November 7 — Mărăşeşti utca sarkon kezdi meg működését a jövő hét folyamán újságosbódé.

A CEC-nél tudtuk meg

■ A takarék és letéti pénztár igazgatósága tájékoztatott arról, hogy szeptember 30-ig letétbe helyezhetik a szükséges összegeket azok, akik részt kívánnak venni a IV. negyedévi nyereményes sorsoláson. Úgyszintén letétbe helyezhetik vagy kiegészíthetik a bent lévő összeget a turista-nyereményes betétkönyvekre is, hogy részt vegyenek az idei utolsó negyedévi sorsoláson.

■ Megjegyzendő, hogy a sorsoláson kihúzott nyereményeken kívül (személygépkocsik és külföldi kirándulások) — ezek száma sorsolástól sorsolásig nő — kamatot is írnak a letétbe helyezett összegekhez.

Időjárás

Az Arad: Meteorológiai Központ jelenti: ma, szeptember 24-én gyengén változó, éjjel hűvös idő. Átmeneti felhőzet, szórványos esővel (a domb- és hegyvidékeken havazás lehetséges). Mérsékelt, időközönként megélénkülő nyugati, északnyugati szél. A hőmérséklet állandósul. A várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 4 és 9, a legmagasabb nappali hőmérséklet pedig 14 és 20 fok között váltakozik.

Várható időjárás szeptember 25-én és 26-án: általában szép, de az éjszakai órákban hűvös idő. Változó mennyiségű felhőzet és futó eső lehetséges. A hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz.

A Népi Egyetem tanfolyamai

Az Aradi Népi Egyetem az érdeklődők tudomására hozza, hogy az 1972—73-as tanévben a következő tanfolyamokat indítja be: A román társadalom dinamikája; A szocialista tudat, erkölcs és etika; A jelenkori filozófia eszmeharcai; A Lumea-kör; Barangolások az országban és külföldön; Irodalmi kollokviumok; Népek, kultúrák, civilizációk; Kultúra és civilizáció (magyar és német nyelven); Kis enciklopédia; Az ifjúság és a jelenkor problémái; Aradi esték: elődeink.

A Népi Egyetem a fenti előadás-sorozatokon kívül gyorsírói, rádió- és televízió, félvezetők, fényképészet, kozmetika, elektronikus számítógépek felhasználása a vállalatokban tanfolyamokat, valamint angol, orosz, német, francia és olasz nyelvtanulási kurzusokat indít.

Beiratkozni naponta lehet a Népi Egyetem székházában, Arad, Köztársaság útja 78 szám alatt 10—13 és 18—20 óra között, telefon 167-13.

A megyei nyugdíjhivatalnál tudtuk meg, hogy mindazok, akik utódlási nyugdíjban részesülnek, betöltötték 16. életévüket, de tanulmányaikat tovább folytatják, október 5-ig adjanak be egy nyilatkozatot a hivatalhoz.

Még egy motel

Nemrég adtunk hírt arról, hogy a vingai camping szomszédságában korszerű motel építését kezdték meg, nem kis örömére az autósoknak és motorosoknak. Most újabb, hasonló hírről tájékoztatjuk olvasóinkat: az Arad—Pécska országút mentén, a csárda mellett is építenek egy emeletes motelt, vendéglővel, cukrászdával, bárral. A munkálatok előkészítése folyamatban van.

A Méhészek Egyesületének Aradi Fiókja az érdekeltek tudomására hozza, hogy megkezdődtek a jövő évi szerződéskötések. A leszerződött méz és más termékek értékének 45 százalékát előlegként fizetik ki.

Kirándulás

Az Aradi Turisztikai Hivatal kirándulást szervez a Bukaresti Nemzetközi Vásárra. Indulás október 14-én 20.30 órakor, érkezés Aradra 16-án 11.00 órakor. A kirándulás ára 175 lej, amibe beleszámítottak egy ebédet, a vonatjegyet, valamint a kiállításra a belépőjegyet. Feliratkozni lehet október 5-ig.

A Vremuri Noi kisipari szövetkezet a lakosság jobb kiszolgálása érdekében több üzletet nyitott és korszerűsített. Így például, az új posta épülete mellett lévő férfiszabó-üzletet modernizálták, új bútorokkal látták el. Holnaptól kezdve ez az egység megint a megrendelők rendelkezésére áll.

A Vöröskereszt Heténck hírel

Megyeszerte tovább növekedett a Vöröskereszt szervezet tagjainak száma. Az utóbbi napokban mintegy háromezren kapták meg a tagsági könyvecskét. Hogy a kisiskolások is szívükön viselik a közegészségvédelem kérdését, bizonyítja egyetlen nap eredménye: nem kevesebb, mint ezerrel növekedett a Vöröskereszt kis barátainak száma.

★

Eredményesnek bizonyult „A legszebb, legtisztább ház" cím odaítéléséért indított akció. Az ellenőrző csoportok megyeszerte sokezer házba látogattak. De a legtöbb városban, községben, nem elégedtek meg ennyivel. A pionírokkal és a hazafias brigádok tagjaival közösen hozzáfogtak az utcák takarításához, a virágágyások gondozásához, például Sebesen és Tauton.

Újabb felvételi versenyvizsgák

A Nevelés- és Oktatásügyi Minisztérium közli, hogy ez év szeptember 27 és 30 között újabb felvételi versenyvizsgát tartanak a szakmai iskolákban, elméleti líceumokban és szakliceumokban a szabadon maradt helyek betöltésére. Az Arad Megyei Tanfelügyelőség tájékoztatása szerint ilyen felvételi vizsgákra kerül sor: a Ioan Slavici Líceum testnevelési I. évfolyamára, a Nagylaki Líceum román és szlovák tagozatára, az Aradi Vegyipari Líceum esti tagozatára, a Közgazdasági Líceum látogatás nélküli tagozatára, a Gépgyártóipari Iskolacsoport szakiskolájába a hegesztő, öntő, műbútorasztalos és műanyagfeldolgozó szakokra, az Építőipari Iskolacsoport szakiskolájába a kőműves és az előregyártott elemeket összeszerelő mesterségre. A versenyvizsga felvételeire, a beiratkozás módozataira mindenféle tájékoztatást az intézetek titkársága nyújt.

★

Az Aradi Ioan Slavici Líceum az 1972—1973-as tanévre versenyvizsgát hirdet a testnevelési profilú I. líceumi osztályba. A felvételire beiratkozni szeptember 26-án, 11 óráig a líceum titkárságán lehet. Szeptember 26-án 11 órakor: orvosi vizsgálat és gyakorlati vizsga. A román nyelv és irodalom, matematika írás- és szóbeli, a történelem szóbeli vizsgára szeptember 27 és 30 között kerül sor.

Öt perc kikapcsolódás

Vízszintes: 1. 99 — római számal. 3. A hazai drámairodalom klasszikusa. 7. Lám ikerszava. 9. Rádiós nyelvbotlás. 10. Halfajta (ékhiba). 12. Férfinév (tárgyesetben). 14. Szovjet repülőgéptípus. 15. Azonos betűk. 16. Vajon kicsi? 19. Nem ez. 20. ...út. 23. Vonatkozó névmás. 25. Növény.

Függőleges: 1. Azonos a vízszintes 14-gyel. 2. Neves román író, publicista. 4. Latin előljáró. 5. Nyelvtani fogalom. 6. A közepén szakad (!) 8. Fontos tápszer. 11. TÁA. 12. Hazai író, Mahmud papucsa című írása magyar nyelven is megjelent. 13. Hangtalanul tépem. 14. Şt. O. .... — D. Anghel írótársa (Petőfi-fordító). 17. Ollós állat. 18. Friss. 21. László Tamás. 22. Gólya fejel 24. Varrószerszám.

Beküldendő: vízszintes 3, függőleges 2, 12 14.

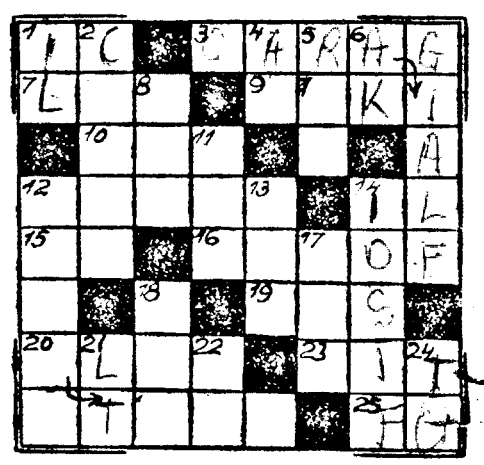

Helyes megfejtés (szeptember 17): Chandler, Holmes, Christie, Angyalt, Rejtő J. (szeptember 19): Calistrat Hogaş, Hegyi utakon, Iaşi, Neamţ.

A fiatal színész dicsekszik a társalgóban, hogy ő milyen kiváló emberismerő.

— Higgyétek el — mondja — nem is olyan nehéz gondolatolvasónak lenni. Nekem például, csak rá kell néznem egy emberre és azonnal tudom, mit gondol rólam...

Mire egy jó kolléga rávágja:

— És nem kellemetlen ez neked?

Nicolae Ceauşescu elvtárs beszéde

(Folytatás az I. oldalról)

Természetesen nem akarok most történelmi fejtegetésekbe bocsátkozni. Vannak itt elvtársak akik ismerik az illegalitásbeli tevékenység nehézségeit, ismerik azokat a sokrétű problémákat, amelyeket pártunknak meg kellett oldania. Természetesen, a párt harcáról beszélve végső fokon a párt aktivistái által kifejtett munkára gondolok. Te azok közé tartoztál, akik mindig becsülettel és jó feltételek között teljesítetted a párt által adott feladatokat.

A felszabadulás utáni években számos felelősségteljes tisztséget töltöttél be, a legfelsőbb állami szervben is, csaknem 12 évig pedig a Minisztertanács elnöke tisztségét. Ebben a minőségben, a párt legfelsőbb vezetőségének tagja is lévén részt vettél a Románia szocialista fejlesztésére, valamint pártunk és államunk nemzetközi tevékenységére vonatkozó legfontosabb határozatok kidolgozásában.

Kétségtelen hogy azok az eredmények, amelyeket a román nép a szocializmus építésében, a IX és a X. kongresszus határozatai megvalósításában elért, a párt tevékenységének vezető szerepe növekedésének gyümölcse. De ezekről az eredményekről beszélve kijelenthetjük, hogy azok egyben minden egyes párttag, minden egyes pártaktivista tevékenységének a gyümölcsei — és természetesen — minthogy te is közéjük tartozol, jelentős párt- és állami tisztséget tölve be — azok a te munkádnak is eredményei az egész munkaközösséggel együtt. Éppen ezért a párt, népünk különösen nagyra értékeli azt a munkát és tevékenységet, amelyet a párt- és államvezetőségben kifejtettél és kifejtesz.

Románia intenzív nemzetközi munkásságot fejt ki. Megérdemelt tekintélyre és sok jóbarátra tett szert az egész földkerekségen, mert határozottan küzd azért, hogy a teljes jogegyenlőségre, a nemzeti függetlenség és szuverénitás tiszteletben tartására, a belügyekbe való be nem avatkozásra, a kölcsönös előnyökre alapuló új kapcsolatok épüljenek ki a népek között. Pártunk következetesen síkraszállt és síkraszáll az összes szocialista országokkal való kapcsolatok fejlesztéséért, a közöttük fennálló nézeteltérések leküzdéséért, együttműködésük és egységük erősítéséért, mert szerinte ez érdeke minden szocializmust építő népnek, az összes antiimperialista erők ügyének, az összes népek közötti együttműködés és béke politikájának.

Románia politikája, a fejlődő országokkal, a függetlenség útjára lépő országokkal, társadalmi rendszerre való tekintet nélkül a világ összes államaival való együttműködés politikája úgyszintén a jelenlegi társadalom fejlődésének történelmi szükségleteiből fakadó politika, olyan politika, amely teljes mértékben megfelel mind az egyes népek érdekeinek, mind egy jobb világ megteremtése általános érdekeinek. E politikának a kidolgozásához és megvalósításához jelentősen hozzájárultál és hozzájárulsz pártaktivánkkal együtt, azokkal együtt, akik hivatva vannak e politika kidolgozására és valóra váltására.

Íme ezért mondhatjuk, hogy 70. születésnapodon te is nagyszerű eredményeket tartalmazó mérleget vonhatsz, hogy pártunk nagyra értékelheti érdemeidet és tevékenységedet.

Sok olyan elvtárs van itt, aki veled együtt dolgozott az illegalitásban, mind itt vannak azok akik jelenleg együtt dolgoznak veled a párt és állami tevékenységben és úgy vélem, hogy velük, pártunkkal és népünkkel egyetértésben nagyra értékelhetjük egész tevékenységedet. Egy pártaktivista számára, mint egyébként a párt bármelyik tagja számára, kétségtelenül megelégedést jelent, ha a forradalmi mozgalomban kifejtett több évtizedes munkásság után elmondhatja, hogy egész idő alatt, a nagy nehézségek ellenére is töretlenül haladt tovább a párt által kijelölt úton, azok közé tartozik akik mindenkor magasra emelték a haza szabadságának, a szocializmus építésének, a nép jólétének és boldogságának, az ország függetlenségének harci zászlaját.

Íme, mindezt méltányolva, miért kívánom még egyszer neked a Központi Bizottság, az Államtanács és a Minisztertanács nevében leghőbb vágyaid beteljesülését, amelyek azonosak népünk és pártunk törekvéseivel — a X. kongresszuson és az Országos Konferencián kidolgozott program valóra váltását, a sokoldalúan fejlett szocialista társadalom megteremtését, a szocialista országokkal, a világ összes népeivel való együttműködés erősödését, annak érdekében, hogy a román szocialista nemzet aktív tényezővé váljék a szocialista építésben és a nemzetközi életben egyaránt.

Meggyőződésem, hogy mint eddig, ezentúl is erőfeszítéseket teszel a párt programjának, a X. kongresszuson meghatározott politikája legjobb körülmények közötti megvalósításáért.

Ion Gheorghe Maurer elvtárs beszéde

(Folytatás az I. oldalról)

Közös harcunk örömeinek az kölcsönözött különleges súlyt, hogy a mi örömeink, valamennyiünk örömei voltak. Ha életemnek érdemet tulajdonítok, úgy abban látom, hogy mindig lépést tartottam elvtársaimmal, hogy velük együtt néztem szembe a nehézségekkel, hogy együtt éltük át közös harcunk örömeit.

Ha megvonom életem mérlegét, elmondhatom, hogy voltak nehéz pillanataim, de soha sem fájlaltam, soha sem sajnáltam, hogy ezt az utat választottam, s amig csak megadatik nekem, ezt fogom járni.

Úgy hiszem, személy szerint megkülönböztetett melegséggel kell köszönetet mondanom a párt Központi Bizottságának, az Államtanácsnak és a Minisztertanácsnak a 70. születésnapom alkalmából hozzám intézett levélben mondottakért. Személy szerint meg kell köszönnöm neked, Ceauşescu elvtárs a ma és más alkalmakkor hozzám intézett szavakat. Meg kell köszönnöm neked az az iránti gondoskodást, hogy a párt azon az úton haladjon, amelyen bölcsen, energikusan, dinamikusan halad.

Szeretném elmondani, hogy ennek az életnek az egyik öröme megállapitani, hogy napjainkban a párt irányitása erős kezekben van, hozzáértéssel irányitják azt, és így mindegyikünk elött az a perspektiva állhat, hogy megvalósulnak az eszmények amelyekért mindnyájan harcoltunk.

Ezekkel az érzésekkel és azzal az érthető meghatódottsággal, amelyet érzek, szeretném megköszönni mindnyájatoknak mindazt a jót, amit nekem mondtatok és szeretném megköszönni neked, Ceauşescu elvtárs a hozzám intézett szavakban foglalt érzések melegét.

Befejeződött a villamossági szakemberek III. konferenciája

Szombaton befejezte munkáját a villamossági szakemberek III. konferenciája.

A záróülésen Ioan Avram elvtárs gépipari miniszter és Adrian Georgescu elvtárs villamosenergiaipari miniszterhelyettes rámutatott, hogy a gépiparban és a villamosenergiaiparban széles körű lehetőségek kínálkoznak a termelés növelésére, az ötéves terv határidő előtti teljesítésére.

Számos felszólaló, — termelőegységek és kutatóintézetek vezetői, illetve más szakemberei — kifejezte elhatározását, hogy mindent megtesz az Országos Pártkonferencián kijelölt feladatok teljesítéséért.

A vitát Emil Drăgănescu elvtárs, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának tagja, a Minisztertanács elnöke foglalta össze. Mint rámutatott, a konferencia a gyors nemzetgazdasági haladás időszerű teendői, az új érvényesítése és az országos energetikai rendszer további fejlesztése jegyében ülésezett. A felszólaló úgyszintén hangsúlyozta, hogy tovább kell javítani az energetikai berendezések minőségét és teljesítménymutatóit, gondoskodni kell a gépcsoportok és berendezések ésszerű üzemeltetéséről és megfelelő karbantartásáról.

A villamossági szakemberek III. konferenciája táviratot intézett az RKP Központi Bizottságához, Nicolae Ceauşescu elvtárshoz, s ebben megfogadta, hogy az összes többi dolgozók oldalán az eddiginél nagyobb erőfeszítéseket tesz a román elektrotechnika fejlesztéséért, a minőség és a gyártástechnológiák javításáért, az energetikai berendezések optimális üzemeltetéséért.

(Agerpres)

Ülést tartott a takarékossági akció központi szervező bizottsága

Szombaton a fővárosban ülést tartott a takarékossági akció központi szervező bizottsága, és megvitatta az október 25 és 31 közötti Takarékossági Hét szervezési intézkedéseit.

Az ülésen Mircea Popovici, a Takarékés Letéti Pénztár elnöke ismertette a CEC-egységek idei eredményeit s a Takarékossági Hét alkalmából sorra kerülő akciókat.

Minden rendelkezésre álló emberi és gépi erőt...

(Folytatás az I. oldalról)

hozamokat túlszárnyalták és arra törekedtek: optimális időben, szemveszteség nélkül takarítsák be a 100 hektár területen termesztett napraforgót. Tegnap estig egyébként megyénkben 16 szövetkezeti gazdaságban fejezték be ennek az ipari növénynek a cséplését és a termés szállítását. Sajnos nem mindenütt fordítottak kellő figyelmet a munka megszervezésére a rendelkezésre álló gépi eszközök termelőkapacitásának kihasználására. Így például még mindig nagy területen akad napraforgó a kürtösi 23 August, a bokszegi, a paulisi, a drauci, a cherelusi és más termelőszövetkezetek határában.

Megyénk bármely részén népes a határ. Az emberek szorgalmasan dolgoznak, igyekeznek veszteség nélkül betakaritani az őszieket. Bizonyíték erre az, hogy tegnap estig a cukorrépának is 30 százalékát ásták ki a földből és szállították az átvevő központokhoz, illetve a gyár udvarára.

— Nem mondhatjuk, hogy jól állunk a répaszedéssel. Sőt, nagyon is le vagyunk maradva, hiszen a 205 hektár répából alig tíznek a termését gyűjtöttük össze és szállítottuk el. Más években ilyenkor, szeptember végén, már el is felejtettük ennek az ipari növénynek a felszedését. Most meg... — így Szőke Lajos, a majláti termelőszövetkezet elnöke.

— Nem a mi hibánk a lemaradás — veszi át a szót Lucaciu Ioan főmérnök. — A hagyma okozta a nehézséget. A zöldség- és gyümölcstermesztő vállalat nem engedélyezte, hogy júliusban, amikor már beérett felszedjük és raktározzuk a hagymát. Aztán jött az eső. Csaknem 20 napig rá sem lehetett menni a földre. Nagynehezen kiszedtük a 75 hektár földterület termését, de sajnos itt ragadt a nyakunkon. Hiába szerződtük le, az átvevőnek, pontosabban az ILF-nek nincs szüksége rá, mivel nem tudja kinek eladni. Csaknem 100 vagon hagyma van a gazdaságban ládákban.

Erről a kérdésről már sokat cikkeztünk. Cikkeztünk, szóvá tettük a termelők véleményét, megírtuk, hogy a zöldségtermesztő vállalat leszerződte a hagymatermést, s most mégsem veszi át. Vagonszámra veszik el ezt a konyhakerti termény Vingán, a pécskai Avintul, a kisperegi, a komlósi, a simándi és más termelőszövetkezetekben. Önkéntelenül is felvetődik a kérdés: vajon meddig? Milliókat érő termény indul romlásnak megyeszerte, csak a majláti veszteség több, mint 1,4 millió lej. Ezt az értéket pedig a vétkeseknek, a hanyagoknak, meg kell téríteniök!

Kétségtelen, hogy az őszi betakarítással párhuzamosan ezekben a napokban munkába álltak a vetőgépek is. A zöldtömegnek elszánt takarmánynövények vetése papírforma szerint befejeződött. Mi több, eddig már 3 százalékkal nagyobb területet vetettek be, mint amennyit eredetileg előirányoztak. Megkezdődött és jó ütemben halad az őszi árpa vetése, s mire e sorok nyomdafestéket látnak, végeznek ezzel a munkával a gáji, a beliui, a tornyai, a vingai, a féregyházi, és más termelőszövetkezetekben. Közismert, hogy azokban a gazdaságokban, amelyekben fejlett állattenyésztéssel rendelkeznek, megkülönböztetett figyelmet kell fordítani a takarmányfélék biztosítására. Sajnos ez nem mindenütt történik így. A vezetők és szakemberek egész éven át panaszkodnak a gyenge tej- és húshozamra, ahelyett, hogy felelősségérzettel foglalkoznának a jószágoknak szükséges takarmányok előállításának kérdésével. Vajon mi gátolta meg a nagyvarjasi, a dorobánci, a paulisi, a mondorlaki, az Ineu I. és a birkisi szövetkezeti gazdaságok vezetőit abban, hogy maradéktalanul földbe juttassák a zöldtakarmány-növények magját? Paradoxális az a tény, hogy megyei viszonylatban eddig 3 százalékkal több takarmánynövényt vetettek, mint amennyit a gazdaságok előirányoztak, ám az említett termelőszövetkezetekben egy négyzetméternyi területet sem vetettek be eddig. Ez a „papírforma"!

Megyeszerte megkezdődött a kukorica törése is. Igaz, a kedvezőtlen, hűvös idő miatt lassú az érési folyamat. Ezért az összterületnek tegnap estig csak 7 százalékát törték le és raktározták el. A sirbai Podgoria gazdaságban például több, mint 100 hektárnak a termését el is raktározták. A vezetők és szakemberek idejében gondoskodtak a tároló helyiségekről. Nem úgy az ineui termelőszövetkezetben. Trinc Moisă mérnök-elnök, vállvonogatva beszélt erről a kérdésről, mondván, hogy a termés elraktározására még nem készültek fel teljesen, mert van idő, hiszen a kukorica legtöbb helyen még zöld. De az elkövetkező napokban elkészítik még azokat a kotárkákat, amelyeknek építéséhez az anyag „egy része", meg is van. Corpaş Alexandru elvtárs, az Ineu városi néptanács végrehajtó bizottságának elnöke elmarasztalta a termelőszövetkezet vezetőinek a kukorica elraktározását illető nézeteit:

— Évek óta elhanyagolják ezt a kérdést. Ezért már többször felelősségre vontuk őket. De úgy látszik nem voltunk elég erélyesek és így idén is ugyanaz a probléma merült fel, mint az elmúlt esztendőkben.

Telik az idő, sok a munka a szántóföldeken. Sajnos az eső eléggyakran akadályozza az embereket abban, hogy idejében és veszteség nélkül betakarítsák az őszi termést, illetve végezzék a vetést. Éppen ezért nagyon fontos, hogy ezekben a napokban, a pártszervezetek irányításával, a vezetők és szakemberek minden munkára alkalmas pillanatot kihasználjanak és minden rendelkezésre álló emberi és gépi erőt összpontosítsanak a határba.

A Japán KP napilapjának fesztiválja

TOKIO. — Florea Iuiu, az Agerpres tudósítója közli:

Szombaton megkezdődött a Tokió melletti Tama parkban az Akahata című napilapnak, a JKP központi szervének fesztiválja, amelyet a kommunista párt megalakulása 50. évfordulójának szenteltek.

A megnyitó ünnepségen ott volt Szanzo Noszaka, a JKP KB elnöke, Kenzsi Miyamoto, a KB Elnökségének elnöke és a többi pártvezetők. Jelen volt a Román Kommunista Párt küldöttsége amely élén Paul Niculescu-Mizil elvtárssal, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának és Állandó Elnökségének tagjával a JKP KB meghívására látogatást tesz Japánban.

A megnyitó ünnepségen nagygyűlésre került sor, ahol Koichiro Ueda, a JKP KB Elnökségének tagja, az Akahata főszerkesztője taglalta a több mint 300 000 példányszámos napilap sikereit. A többi között elmondotta, hogy az újság vasárnapi kiadása több mint egymillió példányban lát napvilágot.

Paul Niculescu-Mizil elvtárs, miután köszöntötte a jelenlévőket és gratulált az Akahata szerkesztőségének, kidombortotta az RKP és a JKP, a román és a japán nép közötti baráti kapcsolatok jelentőségét.

A román küldöttség tagjai megtekintették a párt ötven éves forradalmi munkásságát szemléltető kiállítást.

A fesztiválon különböző politikai és kulturális-művészeti rendezvényekre került sor.

A Biztonsági Tanács megvitatja a rhodesiai kérdést

NEW YORK. (Agerpres).

Az ENSZ szóvivője közölte, hogy szeptember 27-én Guinea, Szomália és Szudán kérésére összeül a Biztonsági Tanács, s megvitatja a rhodesiai kérdést.

A France Presse a hír kapcsán megjegyzi, hogy a három afrikai állam nem azért kérte a tanács összeülését, mert az ENSZ lemondott volna a rhodesiai kérdés rendezéséről. Ennek alátámasztására a hírügynökség emlékeztet rá, hogy a Biztonsági Tanács február 28-án határozatban szögezte le, hogy a salisburyi rezsim ellen hozott szankciók nem veszítik érvényüket.

ENSZ

Képviselőnk felszólalása

NEW YORK. — C. Alexandroaie, az Agerpres tudósítója közli:

Az ENSZ-közgyűlés plénuma megkezdte annak a főbizottsági javaslatnak a megvitatását, hogy a jövő ülésszakig halasszák el 29 el nem kötelezett és szocialista állam, köztük Románia javaslatát „A Korea független és békés újraegyesítésének meggyorsításához kedvező feltételek létrehozásáról".

A vitában felszólaló George Macovescu, Románia küldöttségének helyettes vezetője, a külügyminiszter első helyettese csatlakozott azokhoz a delegátusokhoz, akik helytelenítették a főbizottság javaslatát, és követelték, hogy a „29-ek" javaslatát — tekintettel a javaslat konstruktív jellegére és békés, valamint biztonsági céljaira, tűzzék az ülésszak napirendjére.

Románia képviselője vázolta az Észak- és Dél-Korea kapcsolatában bekövetkezett pozitív fejleményeket — a két Korea képviselőinek közös nyilatkozata, a Vöröskereszt Társaságok közötti megállapodások —, s rámutatott, hogy ezek a lépések, amelyeket mindenütt nagy megelégedéssel fogadtak, hozzájárultak a kölcsönös bizalom növekedéséhez, megnyitották az utat az ország békés újraegyesítéséhez vezető újabb lépésekhez. Éppen ezért — mondotta George Macovescu — az ENSZ nem maradhat el az események mögött, hanem kötelessége ténylegesen hozzájárulni a Korea békés újraegyesítését célzó előfeltételek megteremtéséhez.

A felszólaló elvetette azt az elgondolást, hogy az ENSZ-nek távol kell tartania magát azzal a megokolással, hogy ennek a napirendi pontnak a megvitatása zavarná a koreai félszigeten jelenleg folyamatban lévő események alakulását. Éppen ellenkezőleg, a szóban forgó határozattervezetbe foglalt intézkedések jóváhagyása lényegesen előmozdítaná azoknak az akadályoknak az áthidalását, amelyeket az ENSZ zászlaja alatt Dél-Koreában állomásozó idegen csapatok jelenléte és „A Korea egyesítésével és újjáépítésével foglalkozó ENSZ-bizottság" tevékenysége vált ki.

Románia képviselője hangsúlyozta: a Koreai NDK képviselőit, mint közvetlenül érintett felt meg kell hívni az ENSZ-be, hogy részt vegyenek a Koreával kapcsolatos problémák megvitatásában.

George Macovescu—Kurt Waldheim találkozás

NEW YORK. — C. Alexandroaie, az Agerpres tudósítója közli:

George Macovescu, az ENSZ-közgyűlés 27. ülésszakán részt vevő román küldöttség helyettes vezetője, Románia Szocialista Köztársaság külügyminiszterének első helyettese szombat reggel a New York-i ENSZ-székházban megbeszélést folytatott Kurt Waldheimmal, a szervezet főtitkárával.

Az ENSZ-főtitkár meleg üdvözletét, jókívánságait küldte és jó egészséget kívánt Nicolae Ceausescunak, az Államtanács elnökének és Ion Gheorghe Maurernek, a Minisztertanács elnökének.

A megbeszélésen véleménycserét folytattak „Az Egyesült Nemzetek Szervezete szerepének növekedése a béke és a nemzetközi biztonság fenntartásában és megerősítésében, a nemzetközi jogszabályok érvényre juttatásában, az államok közötti kapcsolatokban" címmel az ülésszak napirendjére tűzött román javaslatról és az ülésszak fő problémáiról.

A találkozás, amelyen részt vett Ion Datcu nagykövet, országunk állandó ENSZ-képviselője is, szívélyes légkörben folyt le.

A Dél-vietnami harcokról jelentik

DÉL-VIETNAM. (Agerpres).

Szombaton a Dél-vietnami Nemzeti Felszabadítási Front egységei hatalmas tűzérségi és rakétatámadást indítottak a Da Nang-i amerikai légitámaszpont ellen, amely egyike a legnagyobbaknak Dél-Vietnamban. Az Associated Press közlése szerint az NFF tűzérsége a Da Nang környékén lévő saigoni csapatok állásait is lőtte. Az amerikai katonai parancsnokság szóvivője kijelentette, hogy a támadás következtében megsemmisült az egyik kifutópálya és számos amerikai katona megsebesült.

A hazafiak kezükben tartják a Da Nangtól nyugatra lévő An Nam magaslatot, erős nyomást gyakorolnak a Quang tengerparti tartományban lévő saigoni csapatok állásaira. Péntek éjjel a hazafiak támadást intéztek az ellenség megerősített állásai ellen Duc Fo rajoni központban. Az Associated Press jelentése szerint a saigoni csapatok a múlt héten hat megerősített állást adtak fel Quang Ngai és Duc Fo övezetében. Északon az NFF tűzérsége heves tüzet nyitott a Quang Tri övezetében elönyomult saigoni csapatokra. Heves harcok folynak a várost átszelő Tha Than folyó mindkét partján.

A hazafiak harci tevékenysége fokozódott a Központi-fennsíkok övezetében is. A saigoni parancsnokság szóvivője szerint az utóbbi 24 órában a hazafiak egységei több mint 60 támadást intéztek egész Dél-Vietnamban a saigoni állások ellen.

Sikeres hadműveletek folytak Quang Nam tartományban is, amelynek legnagyobb része a hazafias erők kezén van. Szeptember 3 és 16 között az NFF erői ebben a tartományban harcképtelenné tettek 200 ellenséges katonát, felöltek öt helikoptert és megsemmisítettek 9 katonai járművet.

Súlyos incidensek Észak-Irországban

LONDON (Agerpres).

Észak-Írországban pénteken újabb súlyos incidensek voltak. Az Ir Köztársaság határának közelében a szélsőséges elemek tőrbe csaltak egy brit katonát és meggyilkolták, egy másikat pedig súlyosan megsebesítettek. Belfastban ugyanakkor egy újabb holttestet találtak, s ezzel 547-re emelkedett a három éve tartó incidensek áldozatainak száma, a brit katonák pedig felfedeztek két titkos bombagyártó laboratóriumot.

Az incidensek lehetőségét csak fokozza, hogy továbbra is teljes a bizonytalanság az Ulsterrel kapcsolatos, jövő hétre bejelentett értekezletet illetően. A katolikus kisebbség ugyanis elégedetlen a brit kormánnyal azzal a bejelentésével, hogy különleges bíróságokat létesít a terrorakciók megtorlására. Gerry Fitt, az SDLP katolikus párt vezére pénteken kijelentette, hogy amíg az ítélethozatal nélküli internálások tartanak, addig pártja nem kezdhet komoly tárgyalásokat a kormánnyal.

LEGFRISSEBB HÍREINK

A Reuter jelentése szerint hirtelen zuhant a font sterling árfolyama. Június 23, a lebegő árfolyam bevezetése óta pénteken jegyezték a legalacsonyabban a font sterlinget. Csütörtökön még 2,4435 amerikai dollár volt egy font sterling, pénteken pedig már csak 2,4260 dollár.

A dollár árfolyama a többi nyugati devizához viszonyítva aránylag stabil volt.

■

Amint a Die Presse című osztrák lap közli, Bruno Pittermann, a Szocialista Internacionale elnöke, Ausztria volt alkancellárja november második felében a nemzetközi politika kínai intézetének a meghívására látogatást tesz a Kínai Népköztársaságban.

Szeptember 18 és 22 között Prágában munkaülést tartott a román—csehszlovák gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési kormánybizottság gépipari csoportja, s megvitatta a román—csehszlovák gépipari együttműködés bővítésének kérdéseit.

Szombaton fellőtték az Egyesült Államokból az Explorer—47 mesterséges holdat. Tudományos készülékei a kozmikus sugárzás és a napszél tanulmányozására szolgálnak. A mesterséges hold ideiglenes pályaelemei: apogeum 240 000 kilométer, perigeum 240 kilométer. Az Explorer—47 súlya 390 kiló.

Az utóbbi 48 órában felhőszakadás zúdult a spanyol fővárosra. A közutak és a metrószállítás megszakadt, több villamoserőmű felmondta a szolgálatot. Számos ház víz alá került.

■

Az év első nyolc hónapjában 6,6 százalékkal csökkent a nyugatnémet gépkocsitermelés a múlt év azonos időszakához viszonyítva. Ennek következtében az export 7,9 százalékkal kisebb volt, mint 1971 első nyolc hónapjában — tájékoztat a nyugatnémet gépkocsiipari szövetség.

■

Az év végéig elkészül a müncheni olimpiáról szóló színes film. A 2 millió dolláros beruházást igénylő film gyártásában részt vettek világhírű rendezők, s mintegy 120 operatőr. Kon Ichikawa japán rendező 34 kamerával vette fel a 100 méteres síkfutás döntőjét, a francia Claude Lelouch a legyőzötteket kapta lencsevégre, az angol John Schlesinger a maratonfutókat kísérte figyelemmel, a csehszlovák Milos Forman a tíz-próbát örökítette meg, a szovjet Jurij Ozerov pedig a start előtti pillanatokat.

A film két órát tart.

■

A szokatlanul nagy esőzések áradásokat okoztak az utóbbi napokban Brazília déli tartományaiban. A víz mintegy 30 falut elszigetelt az ország többi részétől. Az ár nagy kárt tett a mezőgazdaságban.

Herbert Mies, a Német Kommunista Párt elnöke mannheimi beszédében kijelentette, hogy az előrehozott Bundestag-választásokon az NKP a munkásosztály érdekeinek aktív szószólója lesz. A nyugatnémet kommunisták választási jelszava a Német Kommunista Párt sorainak erősítése; síkraszállnak a munkásosztály akcióegységéért, az összes monopolium-ellenes erők demokratikus egységéért. Az NKP elnöke hangsúlyozta a kommunisták, a szociáldemokraták és az összes demokratikus erők egységének fontosságát a nagytőke és a KDU—KSZU hatalmi törekvései elleni harcban.

Szombat délután a római olimpiai faluban megkezdődött a L'Unita hagyományos fesztiválja. Többezer római lakos, külföldi testvérlapok képviselői jelenlétében Giancarlo Pajetta, az OKP Politbürójának tagja felavatta a fesztivált. Körülbelül 18 hektáron, tucatnyi stand, kiállítás, pavilon szemlélteti az Olasz Kommunista Párt munkásságának és akcióinak kiemelkedő mozzanatait. Részletesen ismertetik a vietnami nép hősi harcával való szolidaritást is. A 9 napos fesztiválon politikai, kulturális, nevelő akciókra, sport- és szórakoztató rendezvényekre kerül sor.

Az avatóünnepség után nagy imperialistaellenes és béketüntetés zajlott le az olimpiai faluban. Felszólalt Giancarlo Pajetta és számos külföldi vendég.

■

Norvégiában vasárnap és hétfőn népszavazást tartanak az ország közös piaci belépésével kapcsolatban. A népszavazáson, amely az első 1926 óta, 2,6 millió választó vesz részt. A Fakta közvéleménykutatási intézet adatai szerint a népszavazás kimenetele bizonytalan, minthogy az eddigi felméréseken a megkérdezettek 51 százaléka ellenezte a belépést, 14 százaléka tartózkodott a véleménynyilvánítástól, s mindössze 35 százaléka helyeselte.

■

Huari Bumedien, az Algériai Forradalmi Tanács elnöke felhívással fordult az összes afrikai államfőkhöz, szorgalmazva, járjanak közben a Tanzánia és Uganda közötti konfliktus lehető legrövidebb időn belüli rendezéséért. H. Bumedien közölte, hogy Algéria az AESZ keretében kész bármilyen békekezdeményezést magáévá tenni, annak érdekében, hogy a nézeteltérést az AESZ-alapokmány elveinek, különösen pedig a nemzeti függetlenség, szuverénitás és egység, valamint a területi integritás elvének megfelelően rendezzék.

Vörös Lobogó szerkesztőség: Republicii út 61. szám. Telefon 124-14, 116-82, 130-67, 151-67, 140-74. Kiadóhivatal 128-34. Nyomda 120-77 Tip. Arad. 40 168